

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

KONEC NASILJA. NOVA VLADA.

Ljuba Davidovič je sestavil novo vlado. — Novi ministri so 4 poslanci SLS, 5 Davidovičevih demokratov, 3 avtonomistični muslimani in 1 radikal. — Pašić in Pribičevići nasilij v Sloveniji! — Demokratske laži!

V nedeljo zvečer ob osmih je našo politično javnost presenetila nenadna vest, da je kralj po kratkem posvetovanju s predstaviteljem opozicionalnega bloka g. Ljubomirrom Davidovičem, poveril taistemu mandat za sestavo vlade in komaj eno uro za tem že podpisal ukaz s katerim imenuje nove ministre.

Vsi nasprotniki opozicionalnega bloka zlasti pa Pribičevići demokrati so bili prepričani, da do take rešitve krize nikdar ne bo prišlo. Najhuje je ta udarec zadel slovenske Žerjavovce, ki so žejni krvi že delali načrte za nove poboje in korupcije. Liberalno učiteljstvo si je že razdelilo razpisana mesta prav po tistem vzoru po katerem so bili Žerjavovi priganjači imenovani za šolske nadzornike, in na celi črti bi bil Žerjav v Sloveniji dvignil boj proti vsemu kar je v zvezi s krščansko šolo. Ti in taki načrti so nenadoma upropaščeni. Kaj čuda, če je delovalo poročilo o novi vladi kot bomba.

Kakor hitro pa so liberalci videli, da so izgubili vladno oporo, že iz vseh žrel liberalnega časopisja grme v svet nove laži, ki naj oblatijo SLS in rešijo potapljačo liberalno barko.

SLS prodala avtonomijo.

To je prva in najdebelejša laž, ki jo sedaj trobijo v svet. Mi smo že zadnjič zapisali in vsak človek je to čutil, da sta Žerjav in Orjuna spravila Slovenijo na stopnjo divjaških pokrajin, kjer pošten človek nima ne ponoči ne podnevi miru pred ubijalci in roparji, smrkolini in pocestnimi barabami. Prišli smo tako daleč, da je oblast teptala zakon zaradi Žerjava in njegovih podrepanikov. Tak divji položaj je bilo treba končati za vsako ceno. Da popravimo krivice, da upostavimo zakonitost, da zatremo življenje in imetje nevarno zalego, zato je moral SLS vstopiti v vlado, ki so jo sestavili pošteno misleči možje vseh treh narodov v naši državi in jo bomo podpirali, dokler bo delala po načelu pravičnosti in zakonitosti. Od svojega avtonomističnega

stališča pa nismo odstopili niti za las. Dobro vemo, da bo mogoče v Sloveniji razviti plodonosno delo šele kadar bo izpremenjena vidovdanska ustava in revizija ustave ostane slejkoprej naša glavna zahteva. — Ravno s tem, da smo vstopili in podprli vlado, ki je vrgla dva najzagrizenejša in ob enem najmogočnejša velesrba Pašića in Pribičevića, smo avtonomistični misli bistveno pripomogli do zmage. Dva glavna stebra centralizma sta vržena ob tla.

To je uspeh SLS, to je naše delo v pravi luči.

Mi bodemo novo vlado, ki je prevzela težko nalogo, da popravlja krivice, ki so jih brezvestni samopašneži nagromadili tekom zadnjih let, podpirali, ker verjemo, da je sreča za nas, da je konec nasilja in da začnjenja mirno delo za izboljšanje.

Bodimo trezni.

Sijajen uspeh nas pa ne sme zapeljati, da bi pričakovali že jutri in pojutrišnjem popoln preobrat na dobro. Morda slede še težke in dolgotrajne preizkušnje. Nova vlada ima silno močne nasprotnike v vsej državi.

Zato mirno zasledujmo njene korake, jo podpirajmo in zaupajmo našim poslancem, ki so prevzeli odgovorna ministristva. Istočasno pa vedno znova budimo narodovo zavednost in vztrajnost, kajti vse kaže, da bomo kmalu klicani pred volilne skrinjice in tedaj moramo znova dokazati, da je ves narod v taboru SLS.

V nedeljo, dne 27. t. m. je bila imenovana nova vlada, ki jo tvorijo tile ministri:

Predsednik ministrskega kabineta: Ljuba Davidovič;

Podpredsednik in minister za prosveto in vere: dr. Anton Korošec;

Minister za finance: dr. Spaho;

Minister zunanjih zadev: dr. Voja Markinkovič;

Minister za notranje zadeve: Nastas Petrovič;

Minister za trgovino in industrijo ter zastopnik ministrstva za šume in rude: Ilija Šumenkovič;

Minister justice in zastopnik ministrstva za konstituanto: dr. Hrasnica;

Minister socialne politike in zastopnik ministrstva za narodno zdravje: dr. Behmen;

Minister prometa: Anton Sušnik;

Minister za agrarno reformo: Ivan Vesenjaj;

Minister za kmetijstvo: dr. Kulovec;

Minister pošte in brzjava: Pera Markovič;

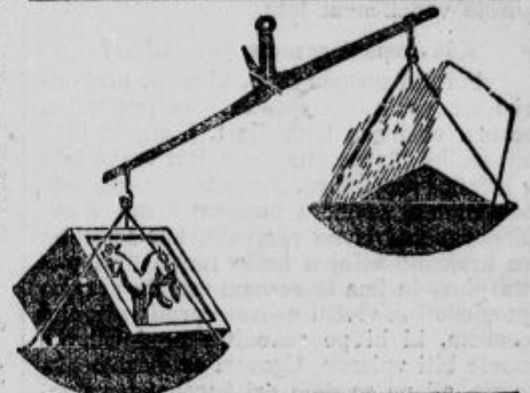
Minister za javne zgradbe: Dragotina Pečić;

Minister za vojno in mornarico: osebni kraljev adjutant, general Hadžić.

O porotnikih.

Iz došlih vprašanj in dopisov je razvidno, da se naše ljudstvo živo zanima za to važno institucijo ljudskega sodstva in si želi pouka. Ker se bodo v kratkem sestavljali sezname porotnikov za prihodnje leto, naj tudi na tem mestu o tem nekaj spregovorimo.

O poroti se je po prevratu že mnogo razpravljalo in pisalo. Nastopili so protiv-

MILO „GAZELA“ ODEHTA
PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI

vse manjvredne, cenejše izdelke.
DOBITE GA V VSAKI TRGOVINI.

niki ljudskega sodstva in jo hoteli odpraviti. Prišlo je že do nekakega plebiscita in ogromna večina naših občin se je izjavila za poroto. Med odlične zagovornike porote moramo šteti poleg drugih g. vseučiliškega prof. dr. Dolenca, ki je z vso vnemo potom tiska in v predavanjih ter tudi v Belgradu branil zadnji ostanek ljudske avtonomije v sodstvu — poroto.

Glede porote so pri nas v veljavi še stara zakonita določila. Tudi občine se imajo pri sestavljanju seznamov držati še starih predpisov.

Kdo je lahko porotnik?

Porotnik more biti vsak možki, ki je 30 let star, ki zna brati in pisati, ki ima domovinsko pravico v kaki občini v naši državi, ki že vsaj 1 leto biva v občini in, ki plačuje vsaj 20 K, v krajih pa, ki imajo več kakor 30.000 prebivalcev, pa vsaj 40 K neposrednega davka. Brez ozira na višino davka morejo postati porotniki: advokati, notarji, profesorji in učitelji na visokih in srednjih šolah in vsi tisti, ki imajo doktorsko diplomu.

Kdo ne more biti porotnik?

Porotnik ne more biti: kdor bi vsled telesnih ali duševnih napak ne mogel vršiti dolžnosti porotnika, kdor ni polnopraven n. pr.: sodno preklicani zapravljevci ali tisti, ki so v konkurzu, kdor je v kazenski preiskavi, pod obtožbo ali v zaporu in oni, ki ne morejo biti voljeni v občinski odbor (glej zakon o volitvi v občinski odbor).

Za porotnike se ne smejo klicati.

Državni uradniki razen profesorjev in učiteljev visokih in srednjih šol, aktivne vojaške osebe, duhovniki vseh priznanih ver, ljudskošolski učitelji in poštni, brzojavni, železniški uslužbenci in uslužbeni na ladjah.

Kdo je oproščen porotniške službe?

Porotniške službe se lahko oprostijo: vsi, ki so nad 60 let stari, poslanci za čas, dokler trajajo seje, dalje dvorni uslužbenci, profesorji, učitelji, zdravniki in lekarnarji, v kolikor so vsi ti v svojem poklicu neobhodno potrebni, kar mora potrditi občinski predstojnik in vsi, ki so bili v tekočem letu že enkrat porotniki za ostala zasedanja porote v dotičnem letu.

Kdo sestavi seznam porotnikov?

Porotni seznam oseb, ki so po prej navedenih predpisih sposobne za porotnike, sestavi občinska komisija t. j. župan in 2 odbornika. Ta seznam se sestavi vsako leto v začetku septembra. Ko je ta prvotna lista sestavljena, se mora najmanj 8 dni v občinski piarni javno razgrniti, kar je treba na krajevnoobičajen način razglasiti s pristavkom, da ima ta seznam vsakdo pravico pregledati in vložiti ugovore proti vpisanim osebam, ki bi po zakonitih predpisih ne smele biti vpisane. Ugovori se vlagajo pisмено ali pa se dajo pri županstvu na zapisnik. O ugovorih odloča omenjena občinska komisija, ki mora svojo rešitev vpisati v seznam. Reklamant se mora o rešitvi ugovora obvestiti.

Do konca septembra mora župan poslati seznam za porotnike predlaganih oseb

z vsemi pripadajočimi spisi (prošnje za oprostitev porotniške službe) okrajnemu glavarstvu. Okrajno glavarstvo pregleda te sezname, če so pravilno sestavljeni, odredi da se morebitne nepravilnosti popravijo in jih pošlje deželnemu (okrožnemu) sodišču.

Predsednik deželnega (okrožnega) sodišča skliče v novembru komisijo, ki sestavi >letno listo porotnikov.< To komisijo tvorijo: predsednik deželnega (okrož.) sodišča ali njegov namestnik, trije sodniki in trije zaupniki ter zastopnik politične oblasti. Ta komisija izbere iz predlaganih seznamov, ki so jih sestavile občinske komisije, najspodobnejše in najvrednejše osebe. Ta lista se nato razmnoži in pošlje med drugim tudi županstvu. Ako kakšna oseba, ki je vpisana v tej listi, med letom izgubi pravico do porotniške službe, mora županstvo to takoj sporočiti sodišču.

Izžrebanje porotnikov.

14 dni pred začetkom vsake periode zasedanja porote, se pri deželnem (okrož.) sodišču izžreba iz >letne liste< 36 porotnikov in dopolnilnih porotnikov. Ti izžrebani porotniki tvorijo >službeno listo<. Ko se prične zasedanje porote, se mora vsak dan pred začetkom razprave iz omenjene >službene liste< izžrebat >porotniško klop<, ki sestoji iz 12 porotnikov.

Ko je >porotniška klop< izžrebana, se prične glavna razprava.

Sedaj šele stopijo ljudski sodniki — porotniki v akcijo.

Evharistični shod

za litijsko dekanijo v Šmartnem, dne 9. in 10. avgusta 1924.

V soboto, dne 9. avgusta:

Ob 7. zvečer v cerkvi nagovor: >Presv. Evharistija — Bog med nami in molitvena ura pred Najsvetejšim.

V nedeljo, dne 10. avgusta:

Ob 5. zjutraj govor: >Presv. Evharistija — Bog v naših srcih< in sv. maša pred Najsvetejšim, ki ostane izpostavljeno do 10. ure. — Sv. maše bodo ob 7., 8. in 9. uri. Ob 10. zjutraj: Na trgu pred cerkvijo sv. maša pred Najsvetejšim in dva govora: >Presv. Evharistija in mladina< ter >Presv. Evharistija in misijoni<.

Ob 2. popoldne: Na trgu pred cerkvijo dva govora: >Presv. Evharistija in družina< ter >Evharistični Jezus, naše življenje<, procesija z Najsvetejšim, posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, zahvalna pesem in blagoslov.

Zborovanja za stanove:

Za žene: ob 9. uri v veliki društveni dvorani.

Za dekleta: ob pol 12. uri na vrtu za župniščem.

Za fante: ob pol 12. uri v veliki društveni dvorani.

Za moške: ob 1. uri popoldne v veliki društveni dvorani.

Geslo: Ljubezen za ljubezen!

PO SVETU

Londonska konferenca bo v kratkem zaključena, kakor vse kaže, z ugodnim uspehom. Pred štirinajstimi dnevi so se zbrali v Londonu zastopniki zavezniških držav v znamenju resnično dobre volje, da vsestransko povoljno rešijo vojnoškodninsko vprašanje, s katerim so si ves čas odkar je bila podpisana versalska mirovna pogodba zaman belili glave. Čisto gotovo je, da ni bilo niti ene zavezniške vlade, ki bi bila želela neuspeh londonski konferenci. Vendar pa je od začetka konference in že tudi pred njo zavezniškim vladam delalo silno preglavico tozadevno različno naziranje dveh zavezniških velešil, Anglije in Francije, ki sta prevzeli vso odgovornost za sklicanje konference. Negotovost, s katero so prišli zastopniki zavezniških vlad na konferenco, je pri Francozih precej izpodbilo iskreno stremljenje po pravični rešitvi vojnoškodninskega vprašanja in pripravljenost na skrajno popustljivost.

Delo na konferenci je bilo razdeljeno po odsekih. V prvem tozadevnem političnem odseku so se pretresovali ukrepi, ki naj se podvzamejo proti Nemčiji v slučaju, da ne bi izpolnjevala prevzetih dolžnosti. V drugem odseku so se bavili z vprašanjem, kako bi se upostavila gospodarska enotnost v Nemčiji; v tretjem odseku pa so se bavili z nemškimi dajatvami v naravi.

Pri vseh posvetovanjih in sklepanjih pa se je čimdalje bolj uvidevala potreba, da so navzoči tudi zastopniki Nemčije same. S svojo vztrajno zahtevo so zlasti angleški in ameriški zastopniki dosegli, da bodo pozvani k skupnim sejama konference tudi Nemci. Francozi so pri tem zagovarjali stališče, da naj se Nemčijo povabi le zato, da podpiše zapisnik, ne pa, da bi se ž njo še kaj pogajali. Angl. in ameriški zastopniki pa so odločno zagovarjali mnenje, da naj se da tudi nemškimi zastopnikom priliko, da povedo svoje mnenje in da naj se ž njimi stopi v dogovor, če treba, v svrhu eventualnih sprememb v zapisniku. Zdi se, da v tem oziru še ni popolnega soglasja, ker Nemčiji še ni bilo odposlano uradno povabilo v London.

Glasom konferenčnih sklepov bo reparacijska komisija še nadalje obdržala vso svojo kompetenco zlasti to, da bo ona ugotavljala, kdaj Nemčija ne izpolnjuje svojih obveznosti. V reparacijski komisiji ima večino Francija! Francija in Belgija bosta šele tedaj prenehali s svojo gospodarsko eksploatacijo (izrabo) v Rurju in v Porenju, ko bo reparacijska komisija ugotovila, da je Nemčija izvršila vse ukrepe, ki so ji bili naloženi na londonski konferenci.

(Dalje glej na naslednji strani spodaj!)

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

NOVIČAR

d Proslava 5 letnice osvobojenja Prekmurja. Dne 12. avgusta 1919 je jugoslovanska vojska vkorakala v Prekmurje in zasedla ozemlje, ki ga je Jugoslaviji bil prisodil vrhovni svet v Parizu. Letos 12. avg. poteče od takrat peto leto. Spomin na dan, ko je naša vojska zasedla Prekmurje, hočejo letos proslaviti prekmurški dobrovoljci, ki so se po prevratu pa do zasedbe Prekmurja z orožjem v roki borili za svobodo svoje ožje domovine. Proslava se vrši v nedeljo, dne 10. avg. v Beltincih, narodno najbolj prebujenem kraju v Prekmurju. Na predvečer, v soboto, dne 9. avgusta pa se vrši proslava v Murski Soboti, kjer leže na tamkajšnjem pokopališču trupla šest junakov-Hrvatov, ki so ob prvi zasedbi Prekmurja, dne 3. januarja 1919 padli v Murski Soboti.

d Bodite pozorni! Kakor prejšnja leta izide tudi za leto 1925 bogato opremljen koledar Kmetijske Zveze. Ne kupujte torej drugih, ki vam jih bodo ponujali, zlasti ne nasprotnih. Nasprotniki letos izdajo tudi svoj koledar, ki mu bodo dali naslov kmetijski, da bi ljudi zbegali. Torej pozor že sedaj!

d Orel na Vinici ob Kolpi. Pod praprom novira — pogumno in vstrajno naprej! Tako bodete brali v nedeljo, dne 3. avgusta pri kapelici sv. Jurija, kjer se bo blagoslovil prapor viniškega odseka ob 10. uri dopoldne. — Telesa — zdravje, duši — lepoto, volji odločnost! Tako bo napisano pri vhodu na telovadišče pri g. Benetiču, kjer bo ob 3. uri popoldne javna telovadba belokranjskih Orlov in bo svirala orlovska godba iz Semiča. Kdo hoče z nami biti, kdo z nami za cilji visokimi iti? Bog živi!

d Krščanski socijaleci poselite prirediteljev ljubljanskega orlovskega okrožja, dne 3. avgusta v D. M. v Polju.

d Ažman postaja slaven. — Ažman iz Hraš pri Lescah je silno vesel, če bere svoje ime v časopisih, pa mi bi mu prav gotovo ne napravljali tega veselja, če se nam ne bi šlo za to, da pokažemo nedoslednost tega samostojnega glavarja. Naj se znaša v Kmetijskem listu na škofa, naj zmerja naš list kolikor ve in zna, ne bo s tem utajil, da je pozdravljal rokovnjače, ki

Levo krilo angleške delavske stranke je delalo Makdonaldu ob tej konferenci precej sitnosti. To je izviralo najbrž odtod, ker se je levičarski del nem. soc. demokratov obrnil do angl. levičarskih socialistov s prošnjo, da naj delajo na to, da se Dawesov načrt odkloni, ker je zelo kapitalističen in proti interesom delavstva. Nem. soc. demokrati so nadalje prosili, da naj se namesto velikega ameriško-angleškega posojila Nemčiji, katerega predvideva Dawesov načrt v svrhu ozdravitve nemške valute, raje nakaže malo posojilo iz tekočih sredstev angl. poštno hranilnice. Kar se tiče posojila, se še niso zedinili angleški in ameriški velebankirji.

se zovejo orjunci. Ne bo spraval s sveta, da je sam nosil znak — kako dolgo, mi nismo zapisali — teh izdajic slovenskega naroda. Večno mu bo zapisano — v sramoto njemu in stranki, ki ga trpi —, da se je bratil z zločinci iz Trbovelj. To je slava, ki si jo je pridobil in ki mu ostane. Če je izstopil iz Orjune, pa je vseeno pozdravljaj te nepri-diprave, je samo izredno dokazal svojo nedoslednost. V enem je pa še vedno orjunskega mišljenja. Misli namreč, da se bo kdo ustrašil njegovih groženj. Rad bi naš list ustrašoval s tem, da pravi, da bo nekaj odkril. Kar na dan, samo da ne nastane spet kaka za Ažmana neprijetna afeta. Če pa bo odslej priden, naj bo prepričan, da ga nihče ne bo več napadal, samo njegovo ime bo potem manj slavno. Pa brez vsake zamere.

d Ivan Ažman, načelnik samostojnežev za Gorenjsko — smrkavec. Pod tem naslovom smo v predzadnji številki »Domoljubac« ugotovili to, da je »Jutro« poročalo, da je Ivan Ažman pozdravljaj Orjunce v Lescah in da je »Kmetijski list« nadel tistim orjuncem lep pridevek smrkavec. Ker je g. Ažman v Lescah orjunce pozdravljaj in se z njimi pajdašil, smo dejali, da velja »smrkavec« v »Kmetijskem listu« tudi za g. Ažmana. Sedaj se pa g. Ažman, mesto na »Kmetijski list« jezi na »Domoljubac«.

d Tudi iz mnogih drugih krajev dobivamo poročila, da so samostojneži vneti orjunci. Kateri slovenski kmet torej hoče, da mu bodo orjunci razbijali premoženje in ubijali sinove, naj podpira samostojneže in orjunce.

d Tiskovna pomota. V štatistični razpredelnici radovljiškega volivnega okraja, katero smo priobčili v zadnji Domoljubovi številki, je tiskarski škrtat zagrešil malo pomoto. Pri občini Ovsice mora biti v rubriki »številno odbornikov, ki pripadajo SLS« 11 ne pa 10 kot je pomotoma tiskano. — Čitatelji naj blagovolijo to neljubo pomoto sami popraviti.

d Prepovedan divji lov na Sopotih. Zадnje čase se često dogaja, da se nekateri ljudje prav nič ne zmenijo za to prepoved. Ker je ta lov pod strogo kaznijo prepovedan se opozarjajo tisti ljudje, posebno v Studencih in v Sopotih in pa za tiste, ki love ob nedeljah isto velja.

d Grozna zavist. Dve ruski deklici stari 16 in 17 let sta v Leningradu iz zavisti, ker je imela neka njuna tovarišica vedno lepše oblečke kot ti dve, umorile to tovarišico in jo še pred smrtjo na grozovit način mučili. Obe deklici sta vsled mladoletnosti obsojeni na 5 let ječe.

MED BRATI IN SESTRAMI.

S Sv. Gore. V samostanu na Sv. Gori sta prišla dva slovenska patra frančiškana: o. Sofronij in o. Rupert, ki bosta ostala stalno tamkaj.

Nova cesta Idrija—Postojna. Ker je po

razmejiti med Italijo in Jugoslavijo ostal velik del ceste, ki veže Idrijo in Postojno — in sicer od Hotederšice do Planine — na jugoslovanskem ozemlju, nameravajo sedaj Italijani zgraditi novo cestno zvezo med Idrijo in Postojno. Nova cesta se bo odcepila od dosedanje ceste pri Godoviču ter bo treba skoraj v ravni črti do Belskega kjer se bo na križišču med Studenjem in Laudolom zvezala z že zgrajeno cesto, ki pelje preko Oloka v Postojno. Vsa cesta bo dolga približno 28 km; gradbeni stroški so preračunani na približno 2 milijona lir.

Granata ubila tri otroke. Na Srednjem v občini Ajba na Kanalskem so se igrali trije otroci: Mirko Hvalica, Lojze Leban in Miha Klemenčič, na pašniku. Med igranjem so zadeli na v zemljo zarito granato, ki se je razpočila in popolnoma razmesarila vse tri otroke.

VOJAŠKE ZADEVE.

Vprašanje: Služim pri vojaki polni rok. Moja mati je zbolela in je posestvo prepisala na me. Imam brata, ki je že 11 let v Ameriki in je tudi poročen. Od njega ni nobene pomoči. Doma pa imam še dva brata, katerih prvi je star 18 let in drugi 15 let. Ali imam pravico do skrajšanega roka? F. B. T.

Odgovor. Po določbah vojnega zakona nimate pravice do skrajšanega roka. V družinah, v katerih je več bratov, kakor v vašem slučaju, ima šele tretji pravico do skrajšanega roka, ako sta prva dva služila polni rok.

Vprašanje: Sem vdova po v vojni padlem možu ter nesposobna za težka dela. Sem lastnica srednjega posestva. Imam štiri sinove. Najstarejši pojde letos na nabor, drugi sin pa prihodnje leto. Ta pa je mizar-ski pomočnik in nesposoben za kmetijo. Mlajša dva sinova pa sta oba pod 15 let stara. Ali nima najstarejši sin pravico do skrajšanega roka in kako mu je postopati, da to doseže? A. H. L.

Odgovor. V vašem slučaju, ki je podobno gornjemu, najstarejši sin nima pravico do skrajšanega roka, ker ima še nad 17 let starega brata. Da je brat mizar, po določilih vojnega zakona ne pride v rešitev. Ako ne boste zmagovali dela, bo ta pač moral mizarstvo pustiti in delati doma, dokler najstarejši sin ne odsluži. Le v slučaju, da bi bil brat vsled bolezni nesposoben za delo, kar pa mora ugotoviti naborna komisija, bi dobil najstarejši skrajšan rok.

Vprašanje: Rojen sem leta 1899. Vsako leto po prevratu sem bil pri naboru za začasno nesposobnega spoznan. Letos sem bil pa kljub temu, da je 1899. letnik oproščen in da sem služil v bivši avstro-ogrski vojski od začetka 1917. leta in bil nato do konca l. 1920. v angleškem vjetništvu, dobil pozivnico za nabor. Ali je to v skladu z vojaškim zakonom in naredbami? Spadam v območje Celjskega vojnega okrožja?

(Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.
njivo ali travnik. Če ne boš podpisal, ne dobiš
3

POLITIČNI ZAPISKI

Po strankarski pripadnosti so razporejeni novi ministri sledeče:

Ljuba Davidović je šef Jugoslovanske demokratske stranke; dr. Anton Korošec, načelnik Jugoslovanskega kluba in SLS; dr. Spaho, vodja Muslimanske avtonomske organizacije; dr. Voja Marković, je ugleden član Davidovićeve demokratske stranke; Nastas Petrović je vodja opozicije proti Pašiću v radikalnem klubu; Ilija Šumenković je Davidovićeve demokrat; dr. Hrasnica pripada dr. Spahovi stranki; dr. Behmen istotako; Anton Sušnik, Ivan Vesnjak in dr. Fran Kulovec so člani Jugoslovanskega kluba; Pera Marković je Davidovićeve demokrat, Dragotin Pečić istotako.

p Volivcem Šmihel-Stopiške občine!
Zadnji »Kmetijski list« me hvali kot najboljšega župana. Hvala lepa za poklon, gospodje! Vem, da mi ne morete ničesar slabega očitati, ker sem povsem storil svojo dolžnost, zato sedaj zavijate, da me hočejo »klerikalci« odstaviti in mi Samostojni obljubljuje svojo pomoč. Trdite, da me bodele Vi volili za župana, da bi s tem več ljudi vjeli na svoje limanice. Da me hočejo »klerikalci« odstaviti, je čisto navadna laž. Koliko je pa dati na Vaše obljube, se je pokazalo pred tremi leti, ko ste pri volitvi župana snedli svojo besedo. Jaz sem in ostanem pristaš SLS. Ker sem po Vaši izjavi najboljši župan in me hočete imeti še naprej za župana, morate pri volitvi 3. avg. na vseh štirih voliščih: v Šmihelu, Stopičah, Vavtavasi in Podgradu vreči krogeljico v drugo škrinjico. S spoštovanjem Alojzij Vovk, župan in posestnik.

Odgevor: Vaš poziv na nabor je v popolnem nasprotju z veljajočimi odredbami. Letnik 1899. je kakor smo že ponovno poročali, oproščen. Ponovni pregled začasno nesposobnih se vrši v 31. letu starosti v svrhu ocene sposobnosti za operativno vojsko. O tem je tudi pisala »Občinska uprava« št. 5. na katero se pri komandi Celjskega voj. okrožja sklicujte.

Pripominjamo, da smo iz došlih nam vprašanj in pritožb ugotovili, da gospodje pri Celjskem voj. okrožju ne poznajo v zadostni meri naredb in predpisov, po katerih se imajo ravnati ter po nepotrebnem razburjajo ljudstvo z pozivi, ki so v nasprotju z vojaškimi predpisi. Upamo, da ta pripomba zadostuje.

p Lažnjiva agitacija. Samostojneži se povsod po deželi pri svojih agitacijah poslužujejo laži. So celo tako nesramni, da lažejo, da naj volijo ljudje samostojneže če hočejo, da bodo izvolili dobre župane iz vrst SLS. Tako debela laž, pa vendar se je resnično poslužujejo. Na Bohinjski Bistrici so pri predzadnjih volitvah samostojneži izigravali bivšega župana Arha proti novemu županu Mavriču. Seveda je disciplina naših mož uničila njihov namen in je bil izvoljen Mavrič proti glasovom samostojnežev. Pri zadnjih volitvah pa so samostojneži lagali, da hočejo samostojneži za župana g. Mavriča, »klerikalci« pa da ga hočejo odstraniti. Ta nesramnost se ponavlja sedaj v občini Šmihel-Stopiče. Samostojneži trdijo, da bodo oni obdržali g. župana Vovka, klerikalci pa, da hočejo dobiti drugega. To si upajo zapisati samostojneži potem, ko je župan Vovk tako navdušeno pozdravljen govoril na zborovanju SLS preteklo nedeljo. — Ta grda igra samostojnežev pa obenem dokazuje njihovo veliko revščino. Ker nimajo lastnih mož, da bi jih pripravljali, skušajo med našimi napraviti zmedo. Toda namen je pregrd in preočividni, zato ne bo ta spletkar samostojnežem prinesla nobenega glasu.

Tele prinaša »Kmetijski list« svojim bralcem za kratek čas: Male in velike svinje. Škof potuje po škofiji in se rad razgovarja z ljudmi. Vidi neke fantke, ki pase male svinje. Fantka, ki svojega škofo ni poznal, vpraša škof, koliko plače dobiva za pastirovanje. »Eno krono na dan,« pravi fantek. »To je pa malo, je pa malo, je malo,« reče škof in nadaljuje: »Vidiš, jaz tudi pasem, pa več dobim, več dobim!« »Vi pa gotovo pasete večje svinje, kakor jaz,« se odreže nedolžni pastirček.

p Prodali avtonomijo. Seveda klerikalci so jo prodali — kdo drugi! Tako je z debelimi črkami napisano z zadnji »Domovnik«. Zakaj so jo prodali? Zato ker so poslanci SLS zahtevali, da se mora pred vsem v Slovenijo vrniti mir in red, da bo človek varen življenja, da bo naše premoženje varno pred žerjavovimi orjunkski zločinci. Zato, ker so naši poslanci to brezpogojno zahtevali, pa naj sestavi vlado kdorkoli, zato pravi »Domovina«, da so »prodali« svoj program in avtonomijo. Mi pa odgovarjamo: »Domovina« naj lopne žerjava in orjunce, ki so nas pripravili v sramoto, da v deželi ki je slovela kot vzorno urejena in mirna, razsajajo zločinci po svoji mili volji in da morajo ljudski zastopniki zahtevati to kar so nam liberalci vzeli, da bodo mogli potem nadaljevati borbo po svojem programu. Če bi ne bilo centralizma, bi v Sloveniji nikdar ne bilo

Orjune in njenih lopovščin. Orjuna je ustanovljena, da z ognjem in mečem prisili slovensko ljudstvo na kolena pred večsrbskim centralizmom. Da Orjunci našega ljudstva ne bodo strahovali, zato so naši zastopniki zahtevali predvsem, da se uvedejo redne razmere in vrne ljudstvu svoboda v borbi za osamosvojitvev.

p Klerikalizem propada na vsej črti. Občina za občino zapuša klerikalne zapeljivce itd. Tako piše seveda »Domovina«. Kdo se ne bi smejal temu lažnjivemu kljukcu? Proč s tako cunjjo, če tudi jo pošiljajo zastopni.

p Oboroževanje Jugoslavije. V angleškem parlamentu je povedal poslanec Morel, da izdelujejo Škodove tvornice na Češkem vojni material izključno za Poljsko, Romunijo in Jugoslavijo. Avstrijske muničijske tvornice izdelujejo municijo samo za tri države. Od teh tvornic je prejela Jugoslavija 1 milijon pušk sistema Mauser, 1 milijon patron za puške in 31 vagonov druge municije. Dalje je prejela Jugoslavija 12 vagonov avtomobilov, 24 vagonov pojskih kuhinj in veliko število topov in revolverjev. Jugoslavija je izdala za municijo 174 milijonov frankov, za aeroplane pa 300 milijonov frankov. Poslanec Morel je predlagal, da Anglija ukine posojila za one države, ki ves denar porabijo samo za oboroževanje.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

Poročni prstani

14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dubl6

vedno v zalogi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1
Selenburgova 7

Schicht

Pravo

Schichtovo milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

SIROM · DOMOVINE

IZ GOR. LOGATCA.

Pri nas ob meji smo posebno deležni orjunaškega blagoslova. Vedno vzpirajo Orjunci kakke pretepe, da ni nikoli miru. V neki noči so Orjunci streljali okoli hiše Jugoslavija in zjutraj so prišli gledat, kaj so storili ter kričali: »Ali je še kak hudič živ?« Izgovarjali so se, da so napadli italijanske fašiste, katerih pa nikče ni nikjer videl. Potem so Orjunci čez teden navlekli na cesto debelo tramovje, tako da so morali vozniki veliko trpeti, da so napravili ceste zopet prehodno. V tretje so Orjunci poskušali svojo srečo s tem, da so razglasili po Logatcu, da bo v kratkem shod tajne komunistične organizacije in da je treba ta shod prečeti. Toda ker komunistov ni bilo, so Orjunci pretopli nekega mladega fantiča. Med našimi nacionalisti je znan zločinski tip, za čigar glavo je razpisala Italija visoko nagrado, toda vbehal je v našo državo in se vpisal v Orjuno, da je pozabljen njegov greh.

SENT JERNEJ NA DOLENSKEM.

Dne 14. t. m. so se vršile in občinske volitve. Od 1018 volivcev jih je prišlo volit le 540. Od teh je dobila SLS 269 glasov, združeni nasprotniki pa 270 glasov, ona kroglica pa je bila odnešana. Nekaj naših volivcev je prišlo na volitve, pa niso bili v imeniku. Veliko število naših pa ni prišlo volit radi obilnega dela na polju. Nasprotniki so naglali skupaj vse, kar imajo, popoldne so si pomagali celo z vozovi. Pri Valetu pa je bilo na razpolago cel dan tudi vino. Nekaj naših je pa presloplil tudi župan Krhin, ki je dan poprej po občinskem slugi med drugimi uradnimi razklasi dal klicati, da naj vsi volijo druge skrinjice, t. j. združene nasprotnike. S tem svojim činom si je župan Krhin zadal sam sebi še zadnji udarec, ter tako pokazal svojo moštost. — Na tak način so torej liberali pri nas dobili 13 odbornikov, mi pa 12. Nikakor pa teh 13 odbornikov nima za seboj večine občanov, zato kar mirno gledamo v bodočnost. Dvanajst naših odbornikov pa bo svedočajoč se, da imajo za sabo večino poštenega ljudstva, še v naprej krepko in odločno nastopalo proti navidezni večini samostojancev. Te volitve pa nam naj bodo v opomin, kako važna, da je vsak glas in kako obsodbe vredno je ne udeležiti se volitev.

VRHPOLJE PRI MORAVČAH.

Sijajna prireditelj moravske orlovske srenje združene z ustanovitvijo orlovskega odseka na Vrhopolju in pa strahovit poraz samostojne in pa Zerjavove stranke pri občinskih volitvah tukajšnjim nasprotnikom ne da spati. Vse, kar liberalne leze in gre, od Kovačevih Ivana in Franca pa do liberalnega učitelja Sveteta, se trudi in peha noč in dan, kako bi ustrahovali te preklicane pristaše Slov. ljudske stranke.

Teden za tednom polnijo predale lažnjive Domovine, kjer zabavljajo in lažeje, da se kar kadi. E. Kovač, hudo je, če kdo pri belem danu zgubi volivno skrinjico brez kroglice in to toliko huji, ko ma je pobašejo lastni pristaši. Nismo mislili, da ste tako malo moža, ki svoje prepričanje tako hitro menja, kakor mi navadni zemljami menjamo tedensko srajco. Poprej biti zvest opreda Puclova samostojne stranke, naenkrat pa vskočiti v Zerjavovo stranko, to ni značajno za moža. No pa naj ljudstvo vidi in spozna, da niste resen politik, ki hoče ljudstvu dobro, ampak mož, ki obrača svoj plašč po vetru, kjer bolje kaže. Dobrobit ljudstva vam ni mar, ampak gledate vedno le, kako bi samega sebe okoristili. Ali mislite, da ne vemo, da nas obe stranki, Puclova samostojna in Zerjavova jugoslovanska demokratska stranka hočeta s svojim centralizmom do nagega sleči? Prosim, dokazite nam le en slučaj, da je bil kdo od nas pijan. Ali se ne sramujete take stranke podpirati? Očitate nam Orlem, da smo se nasrkali rujnega vinca in bili pijani. Vse ljudstvo je priča, da se je prosta zabava ob 9. zvečer zaključila, unkar so se udeležili mirno razšli. Ni bilo divjega vpitja, razgrajanja, preklicjevanja in nozmernega pitja, kakor ga žalibog opažamo pri sokolskih slavnostih.

Vi g. učitelj nam pa očitate, da smo Orli vdrl v eno šolsko sobo v šoli pri belem danu pri za-

klenjenih vratih v vaši odsotnosti. Bodite vsaj toliko pošteni in povejte, katero šolsko sobo mislite! Namenoma ne poveste, da je to društvena soba v pritličju, v kateri ima tukajšnje društvo spravljene svoje klopi. Če sto nam šole odprli takrat, ko smo šli po klopi, zakaj ste nam drugi dan šole zaprli tako, da ste kljue pustili nalašč od znotraj v ključavnic, da nismo mogli šole odpreti s ključem, ki ga ima šolska postrežnica? Ali mislite, da homo puščali klopi zunaj na cesti? Ali je to potem vlom, če smo pri odprtih oknih društvene sobe postavili klopi nazaj na svoje mesto?

E, g. učitelj, saj se poznamo! Nič drugega vas ne žuli in ne peče, kakor to, da ima tuk. slov. kat. izobr. društvo v šoli svoje prostore. Radi bi nas postavili na hladno — in odprli šolo Sokolom, ki lahko noč in dan notri uganjali svoje orgije. Kakor Vaš prednik ste tudi Vi priznajte Zerjavove stranke, ki hoče z revolverjem prisiliti slovensko ljudstvo pod belgrajski jarm. Toda povemo vam na uho: Čeprav ste pred kratkim ustanovili na Vrhopolju Orjuno in dobili orožje iz Ljubljane, ne bojimo se vaših revolverjev.

Svobodno smo se odločili za Orla, ker vidimo, da so samo pri Orlu zbira poštna, krščanska mladina, pri Sokolu pa večinoma brezverna, ki ima vsake nedelje službo botje čepd turnom s cigaret v ustih.

SMARTNO PRI LITJI.

Tukajšnja kmetijska zadruga je začela poslovati v lastnem »Zadružnem domu«, ki leži na najlepšem mestu trga pred cerkvijo. Tudi Hranilnica in posojilnica se bo tekom enega tedna preselila iz prejšnjih prostorov v »Zadružni dom«. Strmino se tesneje svoje vrste in skrbimo potem lastnih organizacij in zadrug za prospeh kmetškega in delavskega stanu. V združenju je moč!

IZ CEMSENIKA.

Malekdaj se iz naše fare oglasimo v Domoljubu, a še sedaj z žalostno novico. Bogu se je dopadlo, da je vzel k sebi enega najboljših fantov naše fare. V najlepših cvetočih fantovskih letih se je preselil iz te solne doline, kakor upamo v boljše domovino. Umrl je Franc Demšar kot vojak v vojaški bolnici v Zagrebu. Stihil je komaj drugi mesec. Zapušta ubogo mater vdovo, katere edino upanje ji je bil edini sin »Franc«, katerega je tako prisrčno ljubila, ki se ne more potolažiti po izgubljenem sinu. Pa tudi drugi, ki so ga poznali, so ga spoštovali in ljubili. Bil je pokojni Franček tihega in skromnega obnašanja. Kako blaga duša je bil kaže nam v zgled zbiranje njegove mlade življenja. Ko je bil še kot otrok v bivši svetovni vojni vsak dan je hitel k sv. maši in tam daroval obhajilo za skorajšnji konec vojne in povrnitev vseh naših vojakov in ko je dorastel v mladeniča, je hodil vedno rad pod zastavo Marijino. Bil je tudi član izobraževalnega društva in od otroških let zvest naročnik Domoljuba, katerega je tako rad prebral. Da bi ga pač posnemali vsi fantje in zavladalo bi drugačno življenje med slovenskim ljudstvom. Dragi Franc bodi ti lahka zemljica hrvaška!

B. J. Cemsenik.

VELESOVO.

Toliko laži naravnost pohujšanja, obrekovanja, od strani nasprotnikov še ni bilo v nekdanj tako mirnem Velesovem kot danes. Kdo dela sovraživo med nekdanj poštenimi možmi? Lagali so da je SLS proti duhovnikom in da proganja duhovnike. Govorili in nabijali po stenah, da je poslanec Brodar govoril na shodu, da vam pomagam, da izženete župnika. To je laž. Če so šli možje SLS prosit za kaplana, ali so s tem kaj grešili? Kdo pa je pred leti razbijal okna g. župniku, ali tudi od SLS? Kdo pa je pisal v liberalni »Slovenski dem« leta 1914., da naj se Brežar, ta šiba božja, prečene v Grintovce? Ali to veste zakaj se vrši procesija na sv. Rešnjega Telesa dan? Nasprotniki SLS gotovo mislijo da zato, da ljudstvo bere po brzojavnih drogih in kozlelih, sramotilno lepake zoper SLS. Kaj ste pa dosegli s tem? Ljudstvo je ogorčeno, kreg v procesiji!

Za župana je izvoljen Sušterčijanec s pomočjo liberalcev in s pomočjo samega sebe. (Se je sam

volil.) Streljalo je. Njegov prijatelj še ve, kako mora biti, ko se voli župan, skazati mu čast, to velja. Ker čast željan vemo da jo jeseni se je ta gospod odpovedal županstvu takole, mošje odborniki, jaz se danes odpovem županstvu, nisem tak kot drugi župani, da bi še eno čast iskal, jaz se odpovem in več ne prevzamem. Po nekolicem molku dobi par nagovorjanj. »Janez pa bod šox, pravi, no pa bom še. — Takrat pa Jaka z Virja ni bilo zraven, je pri Neodvisni zad ostal, da bi bil napravil županu zopet čast, se ga je malo odrivalo, slišati je bilo, da je v vojni preveč krompirja in nji videl, pa je moral za tri leta Sušterčiju drašno delati, saj čudno da ni šel v Svico, — ljudje pa pozabijo.

Ko so bile državne volitve l. l. je tudi ta župan kot vsega zmožen mož, kandidiral na Sušterčičevi listi za dr. poslanca, zopet bi bilo moralo pokati, ne sedaj bomo pa še vedeli. Vsako leto naj se eno dvakrat odpove in izvoli, pa bo parada. Zopet pridejo državne volitve, če se drug ne bo hotel vpisati na sušt. listo, pa bo zopet pokalo njemu in njegovim tovarišem. Zakaj pa Tinčku nisto preskrbeli mandata, ki je že za vino dal, zakaj ga pa tako petegnate, on naj bi bil župan, kako bi to skup pasalo, majhna občina, majhen župan. Če potreba pa še bolj jasno.

GROŠUPLJE.

Podružnična cerkev na Grosupljem je dobila iz zvonarac St. Vid dva nova bronasta zvonova. Ker ima že enega od prej, se ponaša zdaj s tremi bronastimi zvonovi, s čemer se celo vsaka župnijska cerkev ne more postaviti. Kakor drugje, so se tudi tukaj mnogi takorekoč od ust odrgali in darovali za zvonove. Bog povrni stoterlo! De danes pa niso še ničesar žrtvovali za zvonove tisti, ki se najbolj vneumno je Sokola in ki hočejo zgraditi tudi Sokolski dom. Grosupljani! Ali videte, kaj je Sokol? Za zvonove ni denarja, za tako potrebno župnijo še manj, — dovolj pa za Sokola! In kdo se zanj trudi? Ali ne tisti, ki jih nikoli ali skoraj nikoli ni v cerkev, ali jim je pa nedoljka služba božja le za čkšlet. In ti, ki se še sami odtujeji cerkvi, naj bi ne ravnali po sokolskem geslu za: »Odeerkvenjenje misli in čuta« (Sok. Vest. II. 36). Ko je kaplan biokotno nedeljo iz Škol. Lista (lela 1921) opozoril pred vsem starše na Sokola, mu je »Jutro« grozilo. To se verzi in dobri katoličani! Nič se ne zmanjše za besede škofev, duhovnikov pa, ki to besede navaja, groze! Dobri starši, fantje in dekleta! Ali ne veste, kakršni so voditelji društva, tak duh je v njem! Televadba je nedoljna. Duh sokolski pa je svobodomiseln: Proti cerkvi, proti škofom in duhovnikom, zato, ker je brez vere v Boga. Komur je všeč ta duh, bodi Sokol.

IZ KAMNISKE OKOLICE.

Pred kratkim se je pobahal baje neki kamniški Orjunaš: V Kamniku je že toliko Orjane, da lahko vstrahujemo celo Tuhijsko dolino. Precej samozavestno, kaj ne, bralec »Domoljubovis? Brčkone so pa prišli kamniški Orjunci do prepričanja, da jih je vendar le še premalo. Kmetško ljudstvo ima namreč precej trdo hrbenice in se ne da kar tako mieniti nič, tebi nič, vgnati v kozji rog. Pač pa sila rodi odpor. Nič čudnega torej ni, da so se kamniški Orjunci vrgli na okolico. Kakor se čuje, so si v neveljski občini pridobili nekaj narasčaja. Seveda, denar vleče. Saj je želja po denarju promotiva Judeža, da je izdal Odršenika in najboljšega prijatelja. Kakor pravijo, dobi vsak, kder pristopi k Orjuni, takoj po pristopu, na roko precejšnjo denarno vsoto. Neveljski možje in fantje bodite značajni! Naj vas ne prometijo Judeževi groši. Če kak Zerjavov agitator pride k vam in vas nagovarja za pristop k Orjuni in vam morda celo denar ponuja ali obeta, pokažite mu vrata!

VACE.

Prigodilo se je, da imajo zopet zaenkrat nasprotniki v naši občini enega odbornika več. Povsod se sramujejo liberalnih strank, tudi drugod po vaški fari, ki je v kar šestih občinah, le v naši občini se jo še oklepajo. Znašli so se skupaj Orjunci in Kimovci. Na vso moč sta delovala golaš

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

in pijača, agitacija pa tako nasilna, kakor je le te vrste ljudje snajo. Malo soli imajo v glavi tisti kmetovci, ki se dajo na ta način podkupiti in ki bi sa pipo tobaka prodali celo svojo dušo.

PREDASEL.

Naši liberalci in samostojnejši so zopet na zelo jasn način pokazali, da jih je sama laž, o čemer je prepričana že vsa občina. Cel čas pred volitvami namreč še celo na dan volitev so zatrjevali: mi smo za dosedanjega župana, ali če si za dosedanjega župana, podpisati se na našo listo. Ko pa pride volitev župana, takoj pozabijo na svoje obljube volivcem in volijo — svojega kandidata Bajda, kar seveda na izid volitev ni imelo niti najmanjšega vpliva. Tako so cel čas volitev samo lagali in so tudi merali lagati, če so hoteli sploh kaj glasov dobiti. Če bi namreč agitirali s svojim županskim kandidatom, bi spustili v njih skrinjico svoje kroglice še komaj očki, o katerih je Demoljub svojčas poročal. In bi takoj z največjo težavo komaj nesilca liste spravili v odbor.

TEMENICA PRI ŠT. VIDU NA DOLENJSKEM.

Kaj pa je to? «Kmetijski List» piše, da je dobila SKS pri občinskih volitvah tri odbornike. Saj to ni res — to je laž: SKS sploh ni imela svoje liste. Morda je pa to-le Fajdigova lista SLS je dobila tri odbornike: ta se je pa po volitvah prelevila, prav nič drugače ne more biti. Je pa SLS tudi v očeh nasprotnikov nekaj dobrega, saj se je oni poslužujejo, da bi naprej prišli. Pa veste kaj, odkrito povedano; to ni lepo, to ni možno — to je binavsko — to je sleparija! Pribito in dokazano je, da so lagali: ali pred volitvami, ali pa po volitvah: pešat laži nosijo na čelu!

Govorice o 80.000 K, ki bi jih imel posameznik plačati za šolo v Temenici, so pa le pravljice, za katere ne da nič pameten človek. Da je ves dopis iz trte zvit, in da se temu dopisu v K. L. smejejo vsi, ki le poznajo Fajdigove razmere, je jasno iz tega, ko dopisnik pravi, da da g. Fajdiga brezplačno na razpolago prostore za šolo. I, kako pa jih bo dal, če jih sploh nima ne?! Veš kaj, dopisnik K. L., povemo ti, da bomo naši duhovščini še vedno bolj verjeli, kot pa ameriškim lažipolitikanom! Le tako naprej z lažmi v K. L. — Sej se poznamo!

KRANJSKA GORA.

Tudi ed nas sprejmite nekaj novic. Posojilnica je imela v preteklem letu 2.183.530,35 Din prometa. Tudi letos uspešno posluje. — Katoliško prosvetno društvo je priredilo več dobro obiskanih predstav, par skiptičnih in več navadnih predavaj. Drugo nedeljo v Juliju je pa prišlo k nam Katoliško delavsko društvo z Jesenic gostovat. — Igrali so trije igralci — 2 fanti in 1 dekle — pretresljivo igrano «Drušinsko tragedijo», za nameček pa še burko «Ne kliči vraga!» Naredili so prav dobro. — Za župana smo zopet izvolili g. Joškota Lavšičarja, somišljenika SLS. — Zdjaj montirajo v Kranjski gori popolnoma novo električno napeljavo. Prvotno so montirali vojaki med vojsko, a ker je bila precej površno napeljana, je treba zdaj nove. — Letoviščarjev imamo letos vse polno, skoro jih nimamo kam dati. Pa ker eni odhajajo, naredo prostor drugim, ki prihajajo. Tako imamo tudi v tem oziru dovolj prometa. Gibljemo se sploh vedno: spomladi že tako, poleti zaradi mnogih letoviščarjev, jeseni, da se pripravimo na zimo, po zimi nas pa razvameje razni spertniki. Ni nam dolgčas ne!

IZ MOŠENJ.

Od tukaj dojde «Domoljubu» malokdaj kako poročilo; pa če ima biti žalostno kakor tole, naj ga raje ni! V nedeljo večer, ko so ljudje ravno gospali, je razsvetlil plamen lesenega, s slamo kritega, s senom napolnjega Kupčevega poda vas in vse okolice. Kmalu sta mu pomagali še slamatni strehi Kupčeva in Nečemerova. Na Brezjah so mišlili, da gore cele Mošnje. Od vseh strani so drveli gasilci skup. Najbolj smo se čudili hitrosti spret,

nih Radovljčanov. Kar je gorelo, to se ni dalo več pogasiti. Po par metrov proč so bilo tri hiše. Tonejevo, kakor pravi gospodar sam, je rešil g. Broščar. Pernušova je ostala po zaslugi tistih, ki so stokrat pogasili ogenj na Pustotnikovi hiši. Če bi bila ta zgorela, potem bi bil brž ogenj pri Prnušu, Nastranu, cerkvi in na drugi strani pri Nacu, Cevljarju, v župnijskem podu. Dobro, da ni bilo vetra in da nam je dr. Lampe oskrbel vodo. Škode ima Kupka 600.000, Nečemer 400.000 dinarjev. Pa tudi Pustotnik veliko. Zavarovana sta bila oba pogorela skup za 5.000 dinarjev. Pogorelo jim je vse. Nečemerovim celo ves denar, ki so ga s dninami prislužili. Lepo bo, če se jih kak dobrotnik spomni.

SOSTRO PRI LJUBLJANI.

Ponedeljek, 14. julija ob pol 4. popoldne je nastal grozen vihar, kakršnega ne pomnijo že stari ljudje. Dek je lil kot iz škafa, vihar pa divjal da je bilo groza, podrl je več koseleev, podiral drevesa kar s koreninami in metal opeko s streh. Razmršil je vse žito, ki je še na polju in napravil tudi v gozdu precej škode. Toča je bila tudi začela padati, vendar ni napravila škode, ker je bila pomešana z dežjem.

AJDOVEC PRI ŽUZEMBERKU.

Prejeli smo in objavljamo na prošnjo podpisanih sledečo izjavo:

Podpisani kandidati in deloma izvoljeni odborniki na listi Kmetijske zveze, izjavljamo in potrjujemo z lastnoročnimi podpisli, da smo pristasi Elovenske ljudske stranke. Govorice in tvditve, da smo pristasi kakih drugih strank, ali da nasprotujemo programu SLS, so lažnjive in imajo grd namen, spraviti nas v javnosti v slabo luč in ob pistenje. — Legan Fran, pos. Sela; Kmet Anton, pos. Podlipa; Graun Anton, pos. Ajdovec; Erbida Feliks, pos. Vel. Lipovec; Bohnar Andrej, pos. Brezova reber; Lavrič Fran, pos. Podlipa; Novince Fran, pos. Vel. Lipovec; Buntina Janez, pos. Srednji Lipovec; Kresc Jožef, pos. Plano; Gnidovec Fran, pos. Sela; Grandovec Franc, pos. Pust Ivan, pos. Brezova reber; Bende Janez, pos. Podlipa. — Istotako izjavlja g. Jernej Lavrič iz Ajdovec, da so necenovane govornice, češ, da je nasprotnik SLS. — Ajdovec, dne 10. julija 1924.

SV. GREGOR.

Ker nimamo pri nas vajeni toče, smo se silno začudili, ko smo v torek 8. t. m. zjutraj zagledali grozno opustošenje, katero je preteklo noč napravila pet minut trajajoča nevihta, ki se je prigujala semkaj od Logatec. Po vrhu Siemen je divjala in tolkla neusmiljeno po letos posebno lepih poljskih sadežih. Polevico župnije je uničene. Od nas je drvila nesreča proti Ribnici. Največ pomoči pričakujemo od našega poslanca g. Škulja.

BEGUNJE PRI CERKNICI.

Silen vihar, ki je 7. t. zvečer pridivjal od Logatec in šel potem proti Ribnici in naprej na Dolenjsko, je oplazil tudi del naše župnije. Posebno sta prizadeti vasi Dobec in Kožljek. V gozdu je raval in lomil drevesa, s točo, debelo kot orehi, je oklestil sadno drevje in uničil poljske sadeže. Zelo je trpel krompir, še več pa fišol. Jetmen in pšeničarja sta pa tako zdelana, da so ju morali kar pokositi. Občutno škodo imajo prebivalci tudi radi tega, ker je toča pobila mnogo šip. Ubegi kmet!

JEZIČA PRI LJUBLJANI.

V zadnjem času so se dogodili pri nas trije predrzni vlomi. Najprej je bil ukraden iz župne cerkve težak možno okovan nabiralnik in nekaj električnih žarnic. Nato so se spravili v lomilec nad župnišče, kjer so skozi krepko zamuženo okno udri v župniško pisarno, a so bili pravočasno prepodeni. Dva dni nato, 14. julija, pa je bilo izropano izloženno okno v trgovini g. Snaj v Mali vasi. Varnostne oblasti prosimo, da povečajo timveč paž-

nje različnim temnim elementom, ki se kladije v zadnjem času po občini. — 14. julija popoldne je udarila strela v podružnično cerkev sv. Jurija v Steticah. Strela je na neverjeten način divjala po vseh kovinastih predmetih v cerkvi in povročila precej škode. Hvala pa Bogu, da ni ušla. — V nedeljo 20. t. m. je gostovalo na našem odru pevsko društvo Škrjanček iz Smartna pri Ljubljani. Nastopilo je s več pevskimi točkami in v veseligrs s petjem »Cevljar barone«. Društvo ima prav izborna pevce in igralce, ki so želi vso pohvalo številne publike. Le vztrajno naprej!

PREVOJE.

Na predvečer pred volitvijo župana in občinskega starejšinstva — so še nasprotniki zasedli med občinske vest, da jim je peti odbornik ljubljjen — in da bo na volitve župana izbraven marširal? A ga ni bilo! «Jutro» naj pa še naprej smaguje in se tolaži na — papirju.

POBREZJE.

Popoldne, tako okrog 4. ure je strela udarila dvakrat v cerkev žalostne M. B. na Tabru. Poškodovana je streha, okostne in vrata pri zakristiji. Kameniti banger je prebit, prag izruvan in raznesen v več kosov. Jože, ki je zvonil hudi uri, je sedel takrat v klopi v cerkvi ter je ostal nepoškodovan. Sreča v nesreči.

RIBNICA.

V nedeljo smo imeli shod krošnjarjev v dvorani. Poročal je poslanec Škulj, ki so je že takoj po razpadu Avstrije z vso vneto poprijel dela, da nam reši naš zastatek v naši državi in oskrbi v enih pokrajinah. Ki so sedaj nadle oskrbi pod Italijo in pod Avstrijsko republiko pravico, da bomo smeli vršiti svojo obrt. Njegovi železni volji in neustrašenosti se imamo krošnjarji in lončarji zahvaliti, da nas razne kapitalistične vlade niso že popolnoma zatrle na vedno silnejšo zahtevo veletrgovskih krogov. Poslanec se je docela posrešil priboriti nam potrebne pravice in ugodnosti v naši državi. To pa še ni dovolj, nas je namreč toliko in našega blaga, da nam je domač trg premajhen. Moramo v nekdanje kraje, ki so danes pod Italijo in Avstrijo. V to svrhu smo si le leta 1919 ustvarili svoje združbo, ki je vodi poslanec in ki zelo dobro deluje v našo korist. Ko se je zadnje tri mesece delala trgovska pogodba s Italijo, smo tudi mi predložili zahtevo po označenih pravicah krošnjarjenja. Gospod Škulj nam je orisal hudo boj, ki ga je morala naša delegacija boriti s italijanskimi zastopniki, ki so dosledno odklanjali naše predloge. Ker se pa naši strani ni odnehalo, je konečno italijanska delegacija pristala na predlog in danes se čitamo v trgovski pogodbi, da krošnjarji in okrajja Kočevje bomo imeli pravico prodajati in popravljati suho robo po vseh onih pokrajinah v Italiji kot nekdanj. Ker je določen le okraj Kočevje-Logatec, je to za nas še toli večje važnosti. Trajno hvalečnost in priznanje si je s svojim neumornim delom pridobil v nas vseh gospod poslanec Škulj. Še važnejša je za nas v istem smislu trgovska pogodba s Avstrijsko republiko. Potrebni material je predložen že davno ministrstvu trgovine. Jugosl. klub prosimo, da nas tudi v tem delu zastopa s vso vneto. Kako smo se smejali za to v nedeljo, ko naši liberalci nas za bodočo nedeljo vabijo na shod kjer bo trgovski gremij razlagal kako nas hoče zastopati v trg. pogodbi s Avstrijo. To se tiči! Kje ste pa doslej bili! Poznamo vas, vam ni za našo korist marveč za naše glasove pri obč. volitvah in volitvah za narodno skupščino! Kdo vam pa še zaupal! Ne smejite se in pustite nas!

PODGORA.

V naši podgorski občini tudi to pot vodi samostojne sokol šteh. On je bajc tudi nosilec liste. Čudno, da se je mož to pot toliko zganil, ker pri zadnjih občinskih volitvah ni imel niti časa podpisati kandidatne liste. Samo slučajno se ima zahvaliti, da ni bila njegova lista postavno uničena. Sicer pa možje, pogledjte samo možje, ki jih imate na listi

Znižane cene! V poslovalnicah I. delavskega konsumnega društva.
Člani kupijo najceneje v lastni zadrugi. — Ako potrebuješ oblačilno blago, obrni se na svojo zadrugo. Enkrat na leto se lahko zastoj občeš, če kupuješ vse v zadrugi, ker dobiš po pravilih 3% popust. Ljubljanski člani in zunanji člani, kadar pridejo v Ljubljano, naj ne pozabijo, da dobe v zadrugi gostilni na Kongresnem trgu št. 2 ne samo hrano in pijačo, ampak tudi svoje somišljenike.

Slovenske ljudske stranke in jih primerjajte s kandidati samostojnih. Katerim hoče raje zaupali blagor občine. Ali res možem, ki jim ni mar krščansko prepričanje, ki so za brezversko vzgojo mladine in so priganjali Žerjavovcev. Bodite složni in volite stranko, ki je že do sedaj kot najmočnejša izšla iz volivnega boja. Na naši listi so zastopane vse vasi po možeh, na katere se lahko zanesete. Pokažite, da so bile tudi to pot vse spletke samostojnih brez uspeha.

Evharistični shod za vrhniško dekanijo.

Ima v glavnem naslednji spored: V soboto, 16. avg. ob 4. popoldne v župni cerkvi sv. Pavla začetek s slovesnimi petimi litanijami, prvim govorom in skupno uro molitve. O mraku je drugi govor in nato že v temi procesija s sv. R. T. k sv. Trojici. Celonočno češčenje Najsvetejšega, ki bo izpostavljeno pri sv. Pavlu. V nedeljo zjutraj je posebej pobožnost za moške pri sv. Pavlu, posebej za ženske pri sv. Trojici, začetek na obeh krajih ob 4. s tiho sv. mašo, ob 5. je skupno sv. obhajilo tu za moške, tam za ženske. Ob 6. slavnostna govora in slovesna sv. maša. Stanovski sestanki se vrše v Rokodelskem domu in sicer ob pol 8. za može in fante, ob pol 11. za dekleta in ob pol 12. za žene. Ob 2. skupna ura molitve pri sv. Pavlu in ob 3. sklepni govor in nato slovesna procesija. Med procesijo se cela dekanija posveti presv. Srcu Jezusovemu na »Križpotič«. Po procesiji zahvalnica in darovanje ter razdeljevanje spominskih podob.

Slavnostne govore bodo imeli vlč. gg. dr. p. Gvido Rant, p. Viktor Kopatin, stolni dokan Ignacij Nadrah, kanonik dr. Mihael Opeka.

Pevske zборе vseh župnij vrhniške dekanije naprošamo, da se pripravijo z evharističnimi pesmimi, ki jih bodo peli pri procesiji za svojimi župnimi banderi, zlasti pa naj skrbijo, da bodo znali sami in tudi župljani himno »Povsod Boga«, ki jo zapojemo skupno pri posvetitvi presv. Srcu Jezusovemu.

V kratkem prejmejo župni uradi podrobnejša navodila in sporede, skrbite, da pridejo v vsako družino. Bolj vneti agitirajte pri manj vnetih za obilno udeležbo. Pripravljalni odbor.

IZ POSAVCA PRI OTOČAH

se nam poročajo, da je 16. julija neki dijak s kolesom iz Dobropoljskega klanca v obupnem teku z vso silo zadel ob ograjo Peraskega zidu, padel čezenj v grapo, se močno poškodoval in umrl čez nekaj dni v bolnici.

DOBREPOLJE.

Dne 10. avgusta bodo občinske volitve tudi v naši dolini. Dolgo časa se govori pri nas že o tem, ker je glavarstvo dvakrat razpisalo volitve. Tudi samostojni so se začeli gibati. Govori se, da je nosilec liste za videmsko občino Zakrajšek iz Ponikvev. Kako je on začel med samostojne, ko je vendar splošno znano, da spada med pristne demokrate. Za smeh se govori, da je med samostojnimi kandidati tudi znani čevljar in bivši študent in tajnik Sokola Brodnik. Ljudje norce brijejo, da bo Brodnik župan. Sicer pa pravijo, da samostojni ne bodo pokazali prave firme, ampak bodo nastopili pod figovim peresom Gospodarske stranke. Volilci videmske občine, odprite oči in ne dajte se begati od teh ljudi, ki so pokorni sluge Zerjava. Pokažite pri občinskih volit-

vah, da ste zvesti pristaši Slovenske ljudske stranke, ki edina zastopa koristi kmetijskega stanu. Volite moža, ki so izbrani iz vaših vrst, da vas zastopajo v občini. Naspriamki bodo zlorabili vsako vašo neudnost. Pa ni tako dobro, da le v slogi je moč. Slovenska ljudska stranka je pri občinskih volitvah že dosedaj odnesla častno zmago, zato pa tudi mi, da smo zvesti strankinim nametom.

IZ DVORSKE VASI PRI LEŠC.
Tukajšnji posestnik J. Ambrožič si po nesreči prerezal s koso žile na nogi in zastrupil kri.

IZ BREZIJ.

Naša mladina je 13. in 20. julija uprila igri »Begunjka« in »Ljubosumnost«.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

To je smeja po naših vaseh! Zabava nam je poskrbljena v novih politikarjih, ki tako sijajno nastopajo pri pripravah za občinske volitve, da jih vse občuduje in drvi od njih proč. V potu in znoju, pijači in kupovanju so s pomočjo kanadskega agenta Klavsa in in dr. Sajeveca zbrali potrebno število podpisov. Da se pobahajo v Kočevju in Ribnici so hitro nesli kandidatno listo na glavarstvo. Hoteli so imeti na vsak način prvo skrinjico — morda se bo le kdo zmotil, so rajtali. Pa ta smola! Glavar jim pošlje listo nazaj, ker so jo prehitro vložili. V tem času pa je prišla lista SLS, ko je bil rok vlaganja in tako bo skrinjica SLS prva. Pa je že nesreča. Komaj so se pripravili da vnovič vložijo listo, že piše glavar, da se je eden njihovih kandidatov odpovedal in reveži danes že šteti dan iščejo onega novega kandidata in niso ga še našli. In če se jim posreči! Kje bo novih petindvajset novih odgovodil! Kje bo novih dvajset podpisov! Po 100 dinarjev ponujajo za podpis — a naše ljudstvo in tudi Grčarce se obračajo od Judežev strani — Čast našim ljudem!

RIBNIŠKI OKRAJ.

Letos smo res nesrečni skoro po celi dolini! Sodražica je srta po toči, istotako je zelo prizadeta Jurjevčeva občina, a najhujše Dane in Sajovec pa Bukovec. O pšenici, rži in prosu pa fiziolo letos ni govora. Istotako je prizadet del Dolenje vasi in zelo hudo Stara Cerkev. Poslanec Skulj je storil takoj potrebne korake v Belgradu in pri domačih oblasteh. Župani so dali vse uradno ceniti, kar bo tvorilo podlago za nadaljnje delo za neobhodno potrebno pomoč. V tem času je pa prihrumela na naš okraj dohodninska nadloga in sicer v taki meri, da so mnogi kar osupnili. Čutimo, da smo mi v primeri z drugimi okraji preveč prizadeti. Naš poslanec je kot slišimo storil pri delegaciji v tem oziru potrebne korake. Da bi le uspeli, ker letos je itak huda za denar, a še hujša pa sled toče in povodnji.

NEMŠKA VAS PRI RIBNICI.

Naša vas je danes brez izjeme v taboru SLS. Vendar pa znani Rudl in njegov politični učencec nista prizanesla našim ljudem. Moletovala sta za podpise na liberalno kandidatno listo od hiše do hiše, pa povsod brez uspeha. Vaščani so si usiljivo agente privočili za zabavo. Eden jih je tolažil z boljše prihodnostjo, drugi jima je dopovedoval, da njih stranka ima že toliko zaslug za občino, da brez skrbi gre lahko k počitku in na oddih, a največjo ljubezen jima je pa izkazal Miha, ki je hotel oba politikarja spraviti v senen koš, ko nista hotela s praga. Niti enega podpisja nista vjela. Rudl je mrmral, da so ljudje nevhvaležni. Tekavčev Joža je pa sramežljivo priznal, da se politike šele učil pri Rudlu. Vas se je smejala, ko sta s prazno listo odhajala nesrečna politikarja vsa razočarana. Naš vaščan jih je bil šel povabit v Prigorico, češ pridita, najmanj 15 podpisov dobita v naši vasi. Brihtna politikarja sta res šla na lim hudomušnemu Janezu! Malo zabave je dobro v teh pasjih dnevih!

KOMPOLJE.

Kompolčani so pri zadnjih občinskih volitvah pokazali, da se ne pustimo komandirati od Mustarja. To pot je mož zopet začel

rogovilliti, da je treba boljšega gospodarstva v občini. Mož naj najprej pri sebi pokaže, da zna v svoji hiši gospodariti, da mu ne bo treba vedno plačevati in delati sramote občini. To pot je dobil zvestega pomagača v Jožmančku, svojem zetju. Pomislite Kompolčani, ali bi ne bilo sramota za vas, da bi vas komandiral Murtas in njegov oproda Jožmanček. Ali ne bodeda raje volili krščanskih mož, ki so zvesti pristaši Slovenske ljudske stranke? Murtas ne bo delal v vašo korist, ampak za svoj žep kakor ga dobro poznate. Zato vrzite vsi kroglice v skrinjico Slovenske ljudske stranke, da bo zmaga kmetijskega ljudstva tem sijajnejša.

VABILO

na evharistični shod za leskovško dekanijo,

ki bo dne 9. in 10. avgusta t. l. na Raki pri Leskovcu v proslavo presv. Rešnj. Telesa.

Spored:

V soboto, dne 9. avgusta: ob pol 8. zvečer govor za fante in može, molitvena ura, pete litanije M. B., nato izpovedovanje (celo noč). Ob pol 9. zvečer slovesno zvonjenje po celi dekaniji; zažiganje kresov in streljanje s topiči.

V nedeljo, dne 10. avgusta (Sv. Lovrenc, farni patron na Raki): ob 3. zjutraj izpostavitve presv. R. T., sv. maša, sv. obhajilo. — Ob 5. govor o bratovščini presvetega R. T., peta sv. maša, skupno sv. obhajilo za može in fante, nato tihe sv. maše. — Ob 8. zborovanje odsekov za apostolstvo mož (v dvorani). — Ob 9. govor o presv. Evharistiji in misijonih, slovesna sv. maša. — Ob 11. govor za Marijine družbe, zadnja sv. maša.

Popoldne ob 2. zborovanje apostolstva sv. Cirila in Metoda (v dvorani). Ob 2. govor za III. red (v cerkvi).

Popoldne ob 8. procesija z Najsvetejšim na Rupo, slavnostni govor (na prostem), pete litanije Srca Jezusovega, posvetitev, zahvalna pesem, blagoslov, prenos Najsvetejšega nazaj v farno cerkev.

Procesija se razvrsti po župnijah za cerkvenimi banderi in družbenimi zastavami, ki naj jih vse župnije prinesejo seboj. — Zeleti je, da vsi udeleženci evharističnega shoda prejme sv. zakramente (popolni odpustek), za izpovednike bo preskrbljeno. Vendar bo prav, če se po možnosti opravi sv. izpoved že doma. — Slovesnost je strogo cerkvena in se vrši ob vsakem vremenu.

Verniki vseh župnij obširne leskovške dekanije prihitite v nedeljo, dne 10. avg. na evharistični shod na Raki v prav obilnem številu, da se skupno poklonimo Gospodu Jezusu v presveti Evharistiji in da slovesno posvetimo njegovemu božjemu Srcu sebe in svoje družine in svoje domove! — Hvaljeno in češčenje naj vedno bo presveto Rešnje Telo!

Pripravljalni odbor.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

RIBNICA.

Pa grem res rad v Ribnico, ker se tam vselej naučim veliko politike. Sicer me res vselej nekaj stane, pa mesto da bi šel v Ljubljani v teater, skočim pa rajši v Ribnico, ker tam vidim vselej tak teater, da se prav do Ljubljane smejem. No, zadnjič sem obljubil, da povem, kaj sem slišal pri velikem ribniškem politikarju frizerju Juvancu. Ta vam je hrulil kmete, češ kaj bodo počeli v občinskem odboru, ko so tako neumni, da so na Jurjevici dejali celo na novo gasilsko zastavo na eno stran sv. Florijana, na drugo pa Srce Jezusovo. Sv. Florijan naj bi še bil, ker ogenj pana, ki ga frizer ne zna, ampak kaj če Srce Jezusovo? On bi rajši videl, da bi dejali na zastavo njegovo brivsko šajbo! Potem pa recite, če niso to teaterpolitiki! In tem ljudem, ki norce brijejo, naj bi pri volitvah kak kmet posodil kroglico? — Pa še sem jih slišal. V Miklovi gostilni, kjer imajo najboljšo pivo, sem sedel k mizi za vratni, kjer sta sedela dva visokočolca. So dejali, da sta Pickov Ivan in Šmaček Polde. Zdela sta se mi prav pametna človeka. Zraven so sedeli pa trije delavci, ki so ravnokar pravili, kako so jim kapitalisti Poljanec und Kompanie znižali na tovarni mezdo in njih družinam tako odšepnili košček krvavo zaslužnega kruha. S tem so jih hoteli čimprej spraviti predse na kolena, da bodo bolj krotki. Da je pa teater popolen, so jim pa nastavili za nadzornike Italijane, ki sedaj naše delavce klofotajo. In ti delavci naj bi sedaj volili te kapitaliste? Menda niso tako neumni. Na tovarni bo imela Orjuna takoj dovolj posla, pa naj poštono kuhinja Poljanca und Kompanie. Tudi Polde in Ivan, ki sta res pametna človeka, sta pritrdila, da morajo delavci voliti proti kapitalistom. Pa so mi ti delavci tudi pravili, da jim je Poljanec obljubil, če delavci pomagajo zmagati kapitalistom, da bo po volitvah pijača kar od mize tekla. Jaz pa sem takoj mislil in dejal, da bo paš Poljancu in Bukovčanu tekla pijača od mize, delavcem pa le slina. Pa so mi vsi prav dali, in sem spoznal, da so to pametni ljudje, ki že vedo, kam bodo kroglice vrgli. — Potem sem slišal pa še eno posebno. Da so namreč liberalci dali v »Jutro« neko izjavo, v kateri se jezijo nad Domoljubom, ker volivce prav uči. V tej izjavi pa tudi zagotavljajo, da bodo liberalci sami plačali milijonsko drago meščansko šolo. Kdor tega ne verjame, naj pogleda to izjavo, ki jo nosijo sami liberalci v žepu in jo bodo raztrgali, kadar jo bodo hoteli. Pa sem dejal, kdo bo šolo plačal se bo videlo pri volitvah. Svedeča jo bodo liberalci sami plačali, ker bodo pri občinskih volitvah zmagali klerikaleci; če bi pa zmagali liberalci, bi jo morali plačati pa klerikaleci in vsi drugi z njimi. V tem grmu tiči zajec. Najlepša pa je ta, da so dali »Jutro« članek županstvu, naj ga kliče po sv. maši pred cerkvijo. Župan pa je rekel, da se v zvezi s službo božjo ne sme uganjati politika, ker to prepoveduje kanceleparagraf. Zakaj pa so liberalci skovali kanceleparagrafi? Vsaj slišal sem tako, pa sem se tako zasmehal, da sem jo krenil še k Pildarčku na eno merico. Tam pa zopet teater! Za mizo sedi majhen možiček in sloka ženaka, okajena kot Pitija v Delhi. Predstavili so mi ju naskrivaj kot nekega krojača Štefanka in njegovo ženo Štefankovo Jero. Ta pa je govorila kot kak liberalen general. Štefank kar do besede ni prišel, samo to je dejal, da je tri že dobil. Liberalci pa so si meli roke, češ kdor ima takega generala in agitatorja, ta mora zmagati. Jaz sem si pa mislil: Ubogi klerikaleci, kakšna vojska gre nad vas! Naprej fanfarist Klava, sredi caplja Štefank, zadaj pa markatendarca Jeral! To je kakor tista grška vojska, ko so se vojskovali žabe in miši. V Unionu v Ljubljani mi je eden potem povedal, da so tisti vojski dejali batrobomihomahija. Ribniški volivci pa bodo z gumijevu kroglicju ustrelili v skrinjico SLS, in tedaj bodo zakvakale žabe in zbežale miši. Prav tako, Ribničani! Bog živi vas in generala Jero!

POLJANE NAD SKOPJO LOKO.

Pri zadnjih občinskih volitvah sta prišla v naš občinski odbor znana orjuna nadučitelj Perko, vulgo »Lovrič« — veleugledni pedagog, ki mu ga daleč naokrog ni para, ker njegovi veliki uspehi so se že pred dobrimi štirimi leti razglasili po vsej Sloveniji in izven nje — ter njegov verni drug, nezaprisedeni ribič Pavletov Maksi, ki ob vsaki priliki doma, v gostilni in na cesti rad pokaže svoje orjunske oliko. Kakšno vlogo pa bode igrala ta dva ugledna moža v občinskem odboru? Po izjavi pristasa demokratske stranke bo Lovrič, ki je nevaren le v toliko, da denuncira rad vsakega, ki brespogojno ne trobi v njegov rog, zaba-

val občinske moše z dolgovestimi puhlimi »govorancami«, Maksi bo pa s zavihanimi rokavi stal pri vratih in prestavljal na cesto one, ki bi pozabili ploviti njegovemu orjunskemu kolegu. Svetujemo ob tej priliki slasti Janezu Frišanu, da si savaruje s »krikor« mogoče najvišjim zneskom svoje še itak slabe kosti, ker nanj ima Maksi posebno piko. — Novemu občinskemu odboru moramo na taki priložnosti le čestitati!

KRSKO.

So eno — to pa posebno brihtno — so iztuhtali naši liberalci po mačku, ki ga imajo po občinskih volitvah. Jeli so širiti predrano, obenem pa nesramno laž, češ da župan ne sme biti izvoljen iz vrst Slovenske ljudske stranke, menda za to, ker da je naša stranka »protidržavna«. Mi si bomo razširjevalce takih hudobnih laži prav od blizu ogledali in jima o priliki z drobnogledom pregledali obisti. — Župan Pfeifer je bil, živel župan Pirc! — Ohčani.

Orlovski tabor.

Na Jesenicah se vrši 3. avg. t. l. velika orlovska prireditve. Ta dan bodo blagoslovljeni kar trije orlovski prapori ondolnih orlovskih odsekov. Vsi trije prapori so delo jeseniških članov in članic. Posebno zanimivi so nastavki, ki nam kažejo dr. Kreka, kot ustanovitelja orlovske organizacije. Tudi nastavki so izdelani na Jesenicah. Slavnost bo celodnevna in se vrši po sledečem sporedu.

Na slavnost se vabijo tudi narodne noše, pevski zbori in društvene zastave. Gorenjska naj pokaže ta dan vso svojo zavednost. Bog živi!

Sporedu: V soboto dne 2. avgusta ob 9. zvečer: Podoknica Kunicam. — V nedeljo dne 3. avgusta ob 9 dop.: Zbiranje Orlov, Orlic, naraščaja, društev in udeležencev v narodnih nošah pred Katoliškim delavskim domom. Ob pol 10: Odhod skozi Jesenice k sv. maši. Ob 10: sv. maša, blagoslovlitev praporov (dr. T. Klinar, stolni župnik in kanonik iz Ljubljane). Ob pol 12: skušnja za telovadni nastop. Ob 3 pop.: javna telovadba. Rajalni pohod, proste vaje članov, članic, naraščaja, obrtnega naraščaja in mladenk, orodna telovadba, mladi junaki, sportne vaje, sklepna skupina. Ob pol 5.: velik ljudski komerz. »Vsak po svoje kot more poje«, petje, godba, srečolov. Pri proslavi sodelujejo: Godba KDD v Jesenic, okrožni pevski zbor, radovljiški zbor itd. Vstopnina k telovadbi: sedež 6 Din, Stojišče 4 Din, vstopnina h komerzu: 2 Din. Vstopnice je treba nositi vidno. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

KRSKO.

Poročali ste že, da je naša stranka sijajno zmaga pri zadnjih občinskih volitvah, četudi se več ste naših — med njimi tudi najboljših mež ni udeležilo volitev. Zakaj ne — samozhimo, saj ljudstvo le predobro pozna vzrok, ki ga pokrijemo s plaštem krščanske ljubezni do bližnjega. Te pa stojijo: Združenci (četudi so posebej nastopili) nasprotniki! so spravili na volišče prav vse svoje. Iz tega se jasno razvidi, kako ogromna večina volivcev stoji za — nami! — Imenitno so bile priprave krških liberalcev za proslavo zmage, ki so je bili tako gotovi. Možnarje in smodnik so že pripravili; oktili se s svetjem in očka Ravnik so bili posebno v očeh v spominu na svoje blagonešno delovanje v korist občine, ko so bili še župani (10.000 zlatih kron!) Pa so jih poštono toda zasluženo potegnili naši zavedni volilci. Čast jim! — Kaj pa sedaj? Drugača župana bo treba voliti. Dosedanji župan Joško Pfeifer bi do sile rad še sedel na županskem stolčku. Ne bo nič. 2. Sedel bo poleg na tla, pa naj mu še tako pomaga Engelsbergerjeva »lahtak« (krvna — ne). Ne boš; bo treba poskati pač drugo službo. Pri občinski branilnici tudi nič. Županske

je zaigral liberalce za vedno. Sploh pa še ne vemo, kako bo rešena neka pritožba proti izvolitvi Pfeiferjevih člornikov, ker v sedmih mesecih ni dobil časa, da bi uredil in predložil odboru občinske račune. Izgovor, da jih je moral predložiti sodišču, je jalov, ker vendar niso ležali pri sodišču do volitev pa od novembra 1923, ko jih je še takrat sodišče vrnilo. — Še tega nam treba, da bi nam sedaj županil krški liberalce, ko smo se to laži tako slajno otrešli, pa naj dela sanj Peter ali Pavel. Ste razumeli?! — In kaj mu — Joškotu — ne pade v glavo. Sejo starega občinskega odbora sklicuje, v kateri bi ta nepoklicano sklepal v največjo ogromnega posojila za znano Senusko cesto. O tej cesti, ki opravičeno rasburja tudi sosedni občini Prekloje in Rako, bo treba še kaj več povedati. Za danes zadostuje to, kako imenitno je papkula in prepekala komisija takrat, ko se je sklepalo o popravilu. Ni čuda, če je bil temu primeren tudi uspeh. Le to povemo še Pfeiferju, da dosedanji občinski odbor po zakonu sploh nima nobene pravice, da bi se sklepal o kaki stvari. To bo moral že storiti novi odbor. — Krški občan.

SMIHEL-STOPIČE.

Vsekakor je umestno, da si zadnje dni pred našimi občinskimi volitvami malo natančneje ogledamo kandidatne liste, oziroma ljudi, ki hočejo biti bodoči gospodarji naše občine. Povedali smo že, da se je troje list: demokratska, samostojna in gospodarska, zvezalo, da odrine sedanjega župana gosp. Vovka od županovanja. Te stranke so se v umrnem strahu pred »klerikalci« objele, da bi spravilo na mesto g. Vovka »ta malega« Avsca za župana. Torej ogledimo si liste: 1 skrinjica je demokratska (liberalna), 17 kandidatov je z Radohe — delavcev, ki so danes tukaj jutri tam, brez vsakega semljaka v občini. Ti naj bi vodili občino. Izmed prvih 8 kandidatov so samo trije posestniki. Osem drugih kmetov, ki so v zmoti podpisali listo, so podpisali preklacii, ker jih je bilo sram, da bi ljudje brali njih podpise na orjunski listi. — Druga lista je Slovenska ljudska stranka s sedanjim županom g. Vovikom na čelu. Oglejte si kandidate na tej listi in videli boste, da so to možje-posestniki, sorazmerno porazdeljeni po vsej občini, ki so vredni zaupanja volivcev, kot pošteni dobri gospodarji. — Tretja lista je Pueljeva stranka. Pet si jih je premislilo in so podpisali preklacii. Nosilec je nezgodni Avsac iz Getne vasi, član pretrepaške Orjune in večni kandidat za županski stolce. Kdor hoče, da bo župan Orjunc, naj voli tretjo skrinjico. — Četrta skrinjica je gospodarska stranka. Kdo pa je to? To so vavtovaški samostojenci, ki bi radi dosegli, da bi bil bodoči župan v Vavti vasi. Vsi kandidati na tej listi so iz Vavte vasi, razun treh. Ime »gospodarska« so dali zato, da bi ljudi s tem imenom zmešali. Pa jih ne bode! O peti listi se ne spleta govoriti.

Volivci! Zdaj imate slike o strankah, ki želijo Vaših glasov. Odlučite za Vas je lahka: če hočete, da bo županoval še nadalje g. Vovk, volite drugo skrinjico in pridite vsi voliti, če pa hočete Orjuna Avsca, ali morda celo katerega iz Vavte vasi, volite druge stranke. Občan.

RIBNICA.

Naravnost občevanja vredni so naperi JDS in tovarišev, ki jih žrtvujejo, da bi zavejevali ribniško dolino, katere daja dokaj lep kontingent glasov pri teh in onih volitvah. Kaj vse si prizadenejo za sedanje občinske volitve! Za nedeljo pred volitvami dne 3. avgusta napovedujejo pohod Orjunc po celi ribniški dolini za strah in svarilo neubegljivimi. Pri državnosloveskih volitvah kličejo ljubljanske pravke, ki razvijajo svoje programe v korist ljudstva. Za bodoče občinske volitve so si zamislili pa nekaj posebno važnega. Začetili so namreč, da ribniško ljudstvo za to tako kompaktno gre s SLS, ker se stranka tudi izkaže z uspehi realnega dela v njihovo korist. Tako se je poslanec Škulj takoj ob razsluho Avstrije z vso vneto pripeljal do la za obstoj glavnega vira preživljanja cele ribniške občine, sodraške in dolenjevaške doline, to je domače obrti suhe robe in lončarstva. Nevarnost je namreč bila, da se vse skupaj uniči, deloma sled pritišču drg. politične konstelacije, deloma sled potujočim trg. krogov v državi sami, ki so hoteli potujočo obrt lesne industrije in lončarstva uničiti. Ze leta 1919 se je poslanecem posrečilo organizirati ob naši domaći obrti in potom Zadruge se ji ohranilo stare pravice producentom in razprodajalcem v domači državi, posrečilo se je tudi izposlovati vira koristne ugodnosti glede eksporta blaga samega. Ker pa je produktija blaga vedno večja, ljudje se

Isto ven, predvsem v ono kraje, kjer so nekada imeli svoj trg, osobito v Nemški Avstriji in Italiji. V trgovski pogodbi z Italijo, ki se je haš sedaj zaključila se je po intenzivnem delu Jugoslov. kluba osobito domačega poslanca Skulja posredilo dobiti od Italije dovoljenje podrobne razprodaje blaga suhe robe in lončarstva po vsem teritoriju, ki je nekada pripadal Avstriji. Ta ugodnost je tako velike koristi, da bo lončarstvo, ki je začelo že skoro propadati, dobilo nekdanji trg v Istri, Primorju itd., in bo znova oživelo kot povdarjajo obrtniki sami. Za obrtnike suhe robe pa bo še večjega pomena trg. pogodba z Avstrijo, kamor zahajajo po cele vasi iz Ribniške doline. Zadruga je po poslancu Skulju že pred leti predložila potrebni material za trgovsko pogodbo in poslanec je stalno v dogovoru z delegati, ki bodo zastopali SHS. Načelnik obrtnege oddelca v ministru trgovine in industrije si je osebno ogledal po ribniških vasih produkcijo suhe robe. Upati je na ugoden rezultat trg. pogodbe z Avstrijo, ker skuša zadnje tudi v tem oziru vplivati na poslance v Avstriji, da pravilno informirajo svoje oblasti. Mežje krog JDS so pa že ob polzvršenem delu začutili v sebi poklic, v pogodbi z Avstrijo pridobiti naši domači obrti označeno ugodnost. Potem trg. gremija sklicujejo ribniške krošnjarije na shod prihodnje nedelje. Krošnjari organizirani v lastni zadrugi prav dobro poznajo potek dela SLS za njihove interese, vedo kako je izpadla trg. pogodba z Italijo zanje, zato s smehom gledajo ljubezen JDS za njihove interese in poprašujejo kje ste pa doslej bili? Ljudje vidijo v takih vabilih le limance za volitve in pomljujejo nespretno aranžerje. Sel pa ne bo nikdo v nerodno stavljeno past!

IZ SMLEDNIKA!

Voditelj takozvano delavske zveze, katera je nastopila pri zadnjih občinskih volitvah, poleg liste SLS, so dali v zadnjem Domoljubu izjavo, da so vsi pristaši SLS, to nas vse prav zelo veselilo. Oprostite nam nana pa, da so jih drzno vpražati tole: Kdo je povabil takej prve dni po občinskih volitvah v Trboje Pucelja, voditelja samostojnežev, eskrbel prostor za shod samostojnežev, dal na razpolago prostor? Odločen pristaš liste delavske zveze, to je g. Bohinje. Drugi Bohinje mlajši, ki je bil glavni voditelj te liste, pa je celo samostojno polumijo opazoval izpod ostrejšega svojega očeta, kjer se je poleg na vrtu vršil shod. Po shodu pa se je hotel skrivaj splaziti domu, da bi ga ljudje, ne opazili, ker se bili strašno razburjeni. Zakaj niste odkrilo in pešeno pokazali, da ne marate za samostojne in da ste odločni pristaši SLS, kakor izjavljate! Mi vemo prav dobro, da so skoro vsi volivci, ki so volili vašo listo, vedno bili in so še pristaši SLS, kar pa o nekaterih voditeljih te liste danes dvomimo. Toda krivice nočemo delati nikomur. Bliznja bodočnost vašega dela bo pokazala kaj ste.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI

Kako prijetno zabave nam ostrbujejo naši nasprotniki s svojim izbornim političnim znanjem. Kamer se obrnejo, ga polomijo! Hoteli so reklamirati nekaj mladih fantov v volivni imenik — so prišli prepozno — je bilo vse zavoženo. So vložili kandidatno listo so prišli pa prehitro, je bilo pa spet zavrnjeno. Komaj so skrpučali listo in jo vložili pri glavarstvu, še so jo nazaj dobili, s pozivom, da naj iščejo novega kandidata, ker prejšnji se je odpovedal. Pet dni so enega iskali, komaj so ga vložili na glavarstvo, že so spet dobili poziv naj spopolnijo listo, ker se je 16 kandidatov odpovedalo! S tako težavo in stroški so zbrali svoje izvoljence na listo, pa jim sproti uhajajo ljudje, ki izprevidujejo, da ni baš častno sedeti s takimi možmi skupaj kot jih nekaj vsebuje njihova lista. Odpovedi jeze posebno agenta Klavsa, ki se je toli potil za podpise, pa se vse sproti skadi! Agent Klavs bo doživel še druga razočaranja.

LOŠKI POTOK

Tri stranke imajo dne 10. avgusta svoje skrinjice. Naša stranka ima prvo skrinjo pod imenom SLS, »republikancie, komunisti in radičevci drugo skrinjico pod imenom Združeni potočani, liberalci pa tretje pod imenom Gospodarska stranka. Pri obeh zadnjih strankah je malo korajže, kakor kaže imena. Listo JDS-Gospodarsko stranko, je v petu svojega obraza zmašil skupaj g. Wigele, ki je najbolj poteguje za Zerjavovo stranko. Sam je to revež jamral, da mora samo on vse. Pravijo, da dobi vsak agitator za obč. volitve po 6000 kron. Če je res. No, g. Wigele jih topet res zasluži. Tudi delavec so levili na to listo. Nosilec te liste je pa kapitalist, velik gospod, ki je pri sadnjih državnih volitvah nekemu delavcu na trgu javno rekel: »Ti te vreden nisi, da bi jaz čevlje ob tebe obrisal.«

Tako mogočna JDS gospoda pa prosjati sedaj na to listo delavcev. Zerjavova stranka pretepa in strelja delavce, po svojih orjunaših, tu pa delavce love. Tretja skrinja je Zerjavova, zato zaveden kmet in delavec ne prineseta kroglice do nje. Druga skrinjica ima vablivo ime: Združeni Potočani. Za to listo sta se posebno trudila Maktajnarjev France in pa Lahov Jakob, pisal in pomagal pa celo Maktajnarjev dohtar. Republika pa republik! Pa ptič se po petju izda. Poslušajte kako so Maktajnarjev stric agitiral. V Malem logu so prišli v oštarijo, pa so dejali: »Možje, sedaj so občinske volitve, dajmo se pomejait, da bomo volili republiko. Ako bo naša zmaga, potem bomo vzeli grofu gozd in zemljo, školu Jegliču gozd in zemljo. Kdor je saio, naj gre z mano h Gorupu in se bo podpisal. Da nas bo saj šest v odhodu, pa bo dobro.« Da zna nekdo pri nas tole tako kupovati, da tale dobi, in kupnino nazaj vzame, je znano. Pa o tem drugič. In Lahov Jakob, ki so komunist, so bili ves srečen pri takih vabilih. Take obljube so res svabile nekaj ljudi, da so podpisovali. Pride pa še lepše! Lahov Jakob hodi po koncu. Pa zakaj! Zato, ker je njihove republiko prišla snubit Gospodarska stranka, da bi se zvezali! To pa je nekaj, da človek lahko pokoneu hodi; to je res za predpust. Kapitalistična, Zerjavova stranka se bo vezala z republiko. Zerjavovi orjunaši streljajo delavce, tu pa se veteje z republikanci in radičevci ter komunisti. Samo, da bi vrgli SLS. Sedaj vidite, ljudje, kaj je na celem tam tam-a. Vsa rec isahaja iz skrivnih agitacij JDS, republikanci naj vrasejo SLS, katerih Zerjavovci ne morejo. Na shodu v nedeljo, sta poslanca Brodar in Skulj volivcem pri polni dvorani po domače razložila sodanje politično stanje. Poslušalci so poslušali zelo pozorno. Sta pa tudi nekaj povedala, da je res vredno poslušanja. Vsi poslušalci — tudi nasprotni — so glasovali za zaupnico poslancem SLS. Obema poslancema smo hvalečni. Dopis v zadnjem Domoljubu moramo v tolike popraviti, da g. Fr. Rus ne izbira prvih mest v Gospodarski stranki, ker on — ne kandidiral! Kot slišimo so mnogi, ki so trenutno vperli agitatorjem republikanske stranke, že to spoznali. To se pa pokaže pri volitvah, pri katerih ne sme noben naš pristaš ostati doma.

d Smrtna nesreča na Triglavskem pogorju. Anton Hlebanja, po domače Luksov, iz Mojstrane je spremljal kot vodnik na Triglav šol. nadzornika Stiasny-ja po Bambergovi poti. V Aleksandrovi koči sta se ločila, od koder je šel Hlebanja preko Kredarice domov. Dasi so mu v koči na Kredarici branili, se je vendar podal v temni, viharni in deževni noči sam proti domu in našel smrt. Blizu Kredarice so našli njegovo truplo 27. jul. krvavo in razbito. — To je že druga žrtev, ki jo je v letošnjem letu zahteval očak Triglav.

Kdor se čuti oslabelega, se okrepeča, ako zavžije eno porcijo »Juhana«-ove juhe.

BERSON

gumijevce pete in gumijevce podplate

Vam mora pritrđiti Vaš čevljar na čevlje, ker s tem ne štedite le z donarjem ampak varujete tudi noge in obuvalo.

NAZNAMILA

n Orlovski odsek v Hotedersčici naznanja vsem okoliškimi društvom, da se vrši dne 15. avgusta proslava 15. letnice njegovega obstoja, in vljudno vabi vse k obilni udeležbi. Natančni vsposed se naznani prihodnjič.

n Okrajna kmetijska zveza v Novem mestu vabi člane krajevnih k. z., predvsem pa odbornike okrajnih in krajevnih kmetijskih zvez k rednemu občnemu zboru, ki bo v ponedeljek, dne 4. avgusta ob 9. uri dopoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu.

n Občni zbor Pevske zveze je preložen na nedeljo 24. avg. Vršil se bo ravno tam po istem sporedu. Polovična vožnja je po vseh progah železnice dovoljena. Pozivamo vse zборе, da pošljejo svoje zastopnike. Oddaljeni zbori pošljejo lahko skupnega zastopnika, ki ima na občnem zboru toliko glasov, kolikor zborov zastopa. — Okrožni referenti naj se gotovo vsi udeležijo občnega zboru, ki bo izredne važnosti za naše nadaljno delo. Vozovi od vlaka in k vlaku — zelo ceno — bodo na razpolago vsem, ki se priglasijo, prat tako prehrana. Javite se pravočasno. Odbor.

n Kmečka zveza za kranjski okraj ima v ponedeljek 4. avgusta ob 11. uri redni občni zbor v Ljudskem domu v Kranju. Poleg običajnih točk so na dnevnem redu volitve novega odbora ter poročila naših poslancev. K množestvilni udeležbi vabi odbor.

n Šeja mlekarjskega društva je v nedeljo, dne 3. avgusta ob 9. uri v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Ker se obravnava zelo važne stvari je potrebno da se udeležijo vsi kmetje, ki se pečajo z mlekarstvom. — Perko.

n Shod tretjerednikov iz škofjeloškega okrožja. Kakor lansko leto pri sv. Joštu nad Kranjem, tako bo letos dne 15. avgusta, to je na Veliki Šmaren v Crngrobu pri Škofji Loki velik cerkven shod tretjerednikov. V prvi vrsti so povabljeni tretjeredniki, potem pa tudi vsi drugi verniki, zlasti pa mladina. Shod se bo začel točno ob 8. in se bo končal ob 11.

d Ljubljanski čebelarji prirede v nedeljo dne 3. avgusta 1924 v Podkrajju pod Krimom pri za čebelarstvo zaslužnemu gostilničarju g. »Anzelcu« domačo veselico. Dopoldan ob 10. uri bo sv. maša pri sv. Janezu v Podkrajju, nato poljudno predavanje o čebelarstvu in popoldne domača veselica. K tej zabavi so vljudno vabljeni vsi čebelarji, prijatelji čebelarstva in narave.

»Domoljuba« ustavimo s prihodnjo, prvo avgustovo številko vsem naročnikom, ki so v minulih tednih prejeli položnice, a se jih doslej še niso poslužili za plačilo zaostale naročnine. Komur je torej kaj dolega, da mu redno dohaja časopis »Domoljub« do konca leta, naj nemudoma dopošlje znesek, ki mu še manjka do letoletne naročnine. Upamo, da si bo vsak naš naročnik želel imeti celoten letnik »Domoljuba«.

Izid volitev.

Volilni okraj Ljubljanska okolica.

(Zaupnike S. L. S. prosimo, da nam morebitne napake sporoče, da bo statistika popolna.)

Tekoč. št.	Občina	Število volilnih upravičencev	Število volivcev	Število odbor-nikov	Število odbor-nikov ki pripa-dajo SLS	Naslovi kandidatnih list	Število		Opomba
							glasov	odbor-nikov	
1	Borovnica	524	322	25	8	Združeni kmetovalci Obrtno delavska stranka Neodvisna delav-ska kmet. stranka SLS JDS	40 49 99 82 52	3 4* 8 6 4	* 2 odteh prist. SLS
2	Brezovica	430	278	17	7	SKS SLS Lista delovnega ljudstva Kmetško delavski blok	60 118 66 34	4 7 4 2	
3	Črni vrh	241		17	17	„Kmetška zveza“ (SLS)		17	
4	Črnuče	205	165	9	5	Delavsko kmečki blok Delavska zveza SLS Kmečka zveza	70 41 54	4 2* 3	* Pristaša SLS
5	D. M. v Polju	1005	746	25	13	Gospodarska obrt. in delav. stranka NDSJ SLS Delavska zveza SLS Kmetška zveza	170 178 272 76	6 6 10 2	Listi sta bili vezani
6	Dobrova	473	298	25	12	SLS Delavska kmečka obrtniška stranka Kmetško gospodarska stranka	138 100 60	12 8 5	
7	Dobrunje	1129	912	25	14	Kmetška zveza (SLS) Delavska zveza (SLS) Združeni delavec. kmet in obrtnik Splošna delavska lista Gospodarska stranka	293 214 127 158 120	8 6 4 4 3	Listi sta bili vezani
8	Dol	256	218	17	12	Krajevni odbor SLS SKS	160 58	12 5	
9	Dolsko	218	179	9	6	Združena kmetiška delav. stranka Kmetška zveza (Sv. Helena) SLS (Vinje) Kmetško delavski blok	37 52 68 25	2 2 4 1	Listi sta bili vezani
10	Grosuplje	442	299	17	10	Avtonomistična kmet. del. stranka Stranka malih kmetov in delavcev Kmetiška stranka	170 59 70	10 3 4	
11	Horjul	377	296	17	11	SLS Kmetovalci vasi Horjul - Ljubogoina Kmet. vasi Vrzdenc - Samotorica Kmetovalci vasi Zakladnec - Podol-nica - Lesno brdo	192 42 44 17	11 2 3 1	
12	Iška loka	112	79	7	3	SKS SLS Kmečka stranka Iška loška stranka	34 31 7 7	4 3	
13	Iška vas	128	71	9	3	Samostojna kmetiška lista Skupina SLS	42 29	6 3	
14	Jazica	480	384	25	15	SLS Delavska lista Gospodarska lista	234 83 67	15 6 4	
15	Št. Jošt	197	131	9	5	SLS Skupna gosp. stranka obč. Št. Jošt	76 55	5 4	
16	Št. Jurij	243		17	17	Kmetška zveza (SLS)		17	
17	Lipljene	128	30	7	8	Združene stranke lipljenske občine Gospodarska lista	13 17	3 4	
18	Log	170	127	9	3	Gospodarska skupina SLS	87 40	6 3	
19	Medvede	566	428	25	17	Delavska zveza (SLS) Napredna kmečka in delavska lista SLS Kmetška delavska (SLS)	118 135 44 131	8 8 2 7	
20	Pijava gorica	89	76	7	4	SKS Kmetška zveza (SLS)	32 42	3 4	
21	Podgorica	173	114	9	6	Kmečka stranka SLS Lista katol. kmetov in delavcev	45 22 47	3 2 4	
22	Polho radac	360		17	15	Občinska stranka		17	
23	Prezerje	506	300	25	17	SLS Rakiška gospodarska stranka Gospodarska delavska lista	92 109 90	8 9 8	
24	Račna	166	89	9	9	SLS Kmetška zveza (SLS)	65 24	7 2	

Tekoč. št.	Občina	Število volivnih upravičencev	Število volivcev	Število odbor-nikov	Število odbor-nikov ki pripa-dajo SLS	Naslovi kandidatnih list	Število		Opomba
							glasov	odbor-nikov	
25	Rudnik	202	147	9	9	SLS Stranka za novo skupno šolo na Rudniku v združenju SLS	54	3	
26	Šljivica	201	169	9	6	Gospodarska lista SLS	93 67	6 3	
27	Studence — Ig	234	190	17	6	Napredna kmetijska obrtna stranka Kmetijska zveza SLS SKS	57 66 67	5 6 6	
28	Šiška	577	405	25	4	JDS Kmečko gospodarska lista SSJ in KDZ krajev. politične orga-nizacije za Zg. Šiško SLS	170 55 112 68	11 3 7 4	
29	Šmarje	386	250	17	4	Narodna delav. kmet. lista SLS Napredna kmet. delav. stranka	89 62 99	6 4 7	
30	Šmartno	540	367	25	8	SLS KDZ SKS	116 189 99	8 13 7	
31	Tomšelj	170	99	9	4	SLS SKS	43 56	4 5	
32	Vič	1122	778	33	12	SLS Napredna gospodarska stranka Delavska lista	287 316 255	12 9 12	
33	Št. Vid	678	507	25	18	Kmečka lista SLS Obrtniška lista SLS Delavska lista SLS Gospodarska delavska lista	141 66 150 150	7 3 8 7	vezane med seboj
34	Vrbljene	100		7		SKS		7	
35	Vrhnik	1602	1083	83	18	SLS JDS Kmetijsko delavska stranka Nepolitična gospodarska stranka za občinske volitve na Vrhniki	584 205 226 68	18 6 7 2	
36	Želimlje	282	178	17	6	SKS SLS	117 61	11 6	

Kratice: SLS = Slovenska ljudska stranka; SKS = Samostojna kmetijska stranka; JDS = Jugoslovenska demokratska stranka; NDSJ = Neodvisna delavska stranka Jugoslavije; KDZ = Kmetijsko delavska zveza.

Volilo je 36 občin 603 odbornike
SLS je dobila 327 odbornikov ali 54-1/2%. V 21 občinah (debelo tiskane) si je SLS priborila absolutno večino odbornikov, v 2 (Dobrova in Vič) pa relativno večino.
JDS je dobila samo v Zgornji Šiški relativno večino odbornikov.
SKS ima samo v 3 občinah (Šiška loka, Šiška vas in Tomšelj) absolutno večino odbornikov. Dočim je bila l. 1921 vložena samo SKS lista v 3 občinah (Pijava gorica, Sp. Šljivica in Vrbljene), je bila letos samo še v Vrbljenah.
Socialisti in komunisti so dobili samo v Šmartnem pod Šmarno goro absolutno večino odbornikov.
 Izmed 13663 volivnih upravičencev 32 občin (v 4 občinah samo po 1 kandidatna lista), se jih je udeležilo volitev 9715 ali 71% vseh volivnih upravičencev. — V občini Moste se volitve niso vršile, ker odboru še ni potekla poslovna doba.

Stroški pri občinskih volitvah.

Prejeli smo več vprašanj, če mora res občina plačati stroške volivnega komisarja, ki ga je poslalo okrajno glavarstvo, četudi županstvo ni prosilo zanj in bi bilo samo izvedlo občinske volitve prav tako dobro ter v redu brez njega.

Odgovor: Po določbah predzadnje-ga odstavka § 25 občinskega volivnega re-da sme politično oblastvo odposlati k volitvam na vsako volišče po enega zastopnika, da nadzoruje postavni potek volitev. Zakon daje torej navedenemu oblastvu pač pravi-co, ne nalaga mu pa dolžnosti, da bi moral pošiljati k volitvam svoje zastopnike. Če ni posebnega povoda, je pošiljanje volivnih komisarjev nepotrebno. Zato mi ne uvidi-mo razloga, zakaj bi morala občina plačati stroške za komisarja, ki ga je poslalo obla-stvo iz lastnega nagiba. Kadar ima to obla-stvo kak utemeljen povod, itak odvzame občini volivno postopanje in izvedbo občinskih volitev ter postavi svojega volivnega

komisarja po § 43 obč. vol. reda. Vseled tu navedenega smo mnenja, da sedaj sresko poglavarstvo ni upravičeno zahtevati povračila stroškov za nekaj, kar je odredilo brez potrebe, temveč da naj nosi in plača stroške uradni pavšal, ki ga itak tudi zne-so skup davkoplačevalci in nikdo drugi. Si-cer je pa imel tudi stari občinski volivni red v § 20 enako določbo glede odpošiljanja vladnih komisarjev; pa jih ni bilo popred z daleka toliko kot jih je sedaj. Čemu le delati občinam nepotrebne stroške, ko imajo drugih več kot čez glavo. Že verjame-mo, da ta ali oni rad nekaj zasluži na takih komisijah. Toda če so uradniki (posebno nižji) še vedno tako škandalozno slabo plačani, da ne morejo živeti, je stvar države, da jim plače izboljša; občine pa nimajo dolžnosti, prispevati k izboljšanju njihove-ga gmotnega položaja. — Kaj hočete stori-ti?

Nasvet je mogoč le eden: pritožite se lahko proti plačilu in vložite pritožbo potom sreskega poglavarstva na velikega župana, in morda tudi na upravno sodišče, če bi bila prva pritožba rešena neugodno.

Toda nekaj drugega je na celi stvari. Veliko vprašanje je, če bodele v danili razmerah s svojimi pritožbami sploh kaj dosegli. Skoro dvomimo. Pač pa je gotovo, da bi prišli v zamero pri gospodih, ki namečejo potem županom in občinam toliko polen pod noge, če ne celo na hrbet, da bi sploh ne mogli več izhajati. Kakor mi go-tovo želimo pomagati občinam, jim mora-mo vendar le priporočati, da molče — in plačajo. V prihodnje pa naj občine pred volitvami lepo in vljudno sporoče sreskim poglavarstvom, da komisarjev ne potrebu-jejo, in da naj jih rajše obdrže doma.

KOVAŠKEGA UCENCA sprejme takoj Mihael Sega, kovač, Lipsen, p. Grabovo pri Cerknici.

VAJENCA ZA ČEVljARSKO OBRT takoj sprej-mem. — Bačnik Ivan, Glince štev. 15, št. Vid nad Ljubljano. 4270

TRGOVCEM NA DEBELO! Naznanjam, da nisem v nikaki zvezi s Jurijem Miheličem, trgovcem v Staremtrgu, ki navaja tudi podpis J. Mihelič. Moj podpis in tvrdka nosi polno ime: Ivan Mihelič, trgovina, Stari trg pri Črnomlju. 4276

GOSPODAR

Zeleno gnojenje po vinogradih.

Našim vinogradnikom v splošnem primanjkuje hlevskega gnoja, vsled tega se tudi marsikje opaža nazadovanje pridelka. Skrbeti morajo torej, da si na kak drug način pomagajo z gnojenjem, kajti če bodo vedno vozili le iz vinograda, nič pa vanj, bodo trte opešale in ne bodo mogle povračati truda, ki ga imajo okoli njih z obdelovanjem. Najlažje si pomaga vinogradnik, ki nima hlevskega gnoja, z zelenim gnojenjem. V ta namen poseje meseca avgusta, najboljši ob vlažnem vremenu, po vinogradu inkarnatno deteljo (laška ali rdeča detelja). Na hektar potrosi 14—16 kg očiščenega semena ali v plevah do 30 kg. Očiščeno seme pomešamo z drobnim peskom ali suho zemljo, da se enakomerno raztrosi po zemljišču. Ta detelja se v tem letu le malo razvije. Priporoča se jeseni potrositi po njej 300 do 400 kg Tomasove žindre in 150 do 200 kg kalijeve soli. Detelja ima namreč lastnost, da s pomočjo bakterijev nabira dušik iz zraka in s tem obogati zemljo s tem najdragocenejšim rastlinskim hranilom. Če jo torej prihodimo spomladi, ko je detelja v cvetju, pokosimo in podkopljemo, pognojimo vinogradniško zemljo ne samo z dušikom, ampak tudi z organskimi snovmi (kakor s hlevskim gnojem), ki zemljo rahljajo in jo napravljajo bolj črno. Omenj ni dve gnojili pa povzročita, da se najprej detelja bujno razvije, obenem služita tudi za gnojenje trt bodisi, da sprejemajo te redilne snovi neposredno iz njih ali pa jih vzamejo iz detelje, ko smo jo podkopali. Fosforno in kalijevo gnojenje služi torej detelji in trti. Vinogradniki naj se torej povsod tam, kjer jim primanjkuje hlevskega gnoja ali kjer ga je težko spravljati v strme vinograde, poslužujejo zelenega gnojenja, pa bodo dosegli gotove uspehe.

Gospodarska obvestila.

CENE.

Trg z žitom. Tudi v minoletem tednu so o žitni letini v Ameriki, posebno Kanadi, dohajale neugodne vesti in istodobno tudi o naraščanju cen v Ameriki. O še slabši letini pšenice poročajo iz Ogrske in Rumunije, naravnost katastrofalno slab pridelok pa obeta Rusija. Vsled tega so začeli Amerikanci nakupovati pšenico v Evropi, kar je povzročilo še hujši dvig cen. Pri nas so pa pognali ceno pšenici kvišku ogrski in rumunski trgovci, ki so v velikih množinah in za vsako ceno začeli nakupovati blago pri nas. Posledica tega je bila, da so v preteklem tednu poskočile cene pšenice od Din 3.35 na Din 3.80 in da se obeta še večji dvig na Din 4.20 t. j. dokler ne doseže svetovne paritete. V zadnjih dneh si cer poročajo, da so se cene v Ameriki že ustalile in da ne pojdejo več navzgor, ampak najbrž zopet malo nazaj. To se bo videlo v prihodnjih tednih, kajti cene se mo-

rajo nekje ustaviti. Iz notranjosti Srbije pa poročajo, da tam cene novi pšenici radi obilnega pridelka že padajo.

Novosadska borza. Nova pšenica Din 395—405, stara pšenica Din 405, koruza Din 270—275, oves 300—330, moka baris nulerca Din 590—600, otrobi 190—200.

Trg s krmo. Na mariborskem trgu je seno in slama zelo padla v ceni. Dne 16. t. m. so pripeljali samo dva voza sena na trg ter ga ponujali po Din 42.50 za 100 kg, toda ni bilo kupca zanj. Peljali so ga zopet domov. V soboto 19. t. m. je prišlo na trg pet voz sena in dva voza slame. Zahtevali so za seno Din 62.50, za slamo pa Din 50 za 100 kg. Ker je začelo deževati, popustili so pri senu na 50 Din, nekateri celo na Din 37.50; toda prodali so samo štiri voze sena, ostalo seno in slamo so morali peljati nazaj, ker dotični posestniki niso hoteli popustiti v cenah.

Trg s semenjem. Tendence na tržišču s semenjem je precej čvrsta. Večje povpraševanje je po deteljnem semenju, ajdi, prosu in sirku. Cene prosu in sirku so poskočile. Prošli teden so notirali: rdeča detelja nova 18 do 20, stara 15 do 16, ajda 6, proso 6 do 7, sirk 7 do 8 Din za kg.

ZIVINA.

Cene goveje živine, telet in prasičev so se ustalile in ni pričakovati bistvenih sprememb. Debela živina in prašiči se lahko prodajo, slabo rejena živina pa že ostaja tako, da je pri goveji živini pričakovati padca cen. Telečja kupčija se vrši običajno in so potrebe ljubljanskega trga krite. Največ povpraševanja je po dobro rejnih peršutarjih v živi teži 80 do 100 kg. Sedanja ugodna cena prašičem se more držati najdalje mesec dni, zatem pa je pričakovati znatnega padanja cen.

Živinski sejem v Ljubljani 25. julija 1924. Za kg žive teže: voli debeli Din 13.25—14, voli rejeni Din 12.50—13, vprežni voli Din 13—14, biki rejeni težki Din 13—14, biki lažji rejeni Din 12—13.25, krave rejene 10.50—11.75, krave klobasice Din 8—8.75, teleta težja debela Din 18—18.50, teleta živa lažja Din 17.50—18.75, peršutarji lažji Din 16—17, prašiči zaklani Din 24—25.

Živinski sejem v Mariboru (22. t. m.). Dagon 246 volov, 433 krav, 19 bikov, 16 telet, 6 konj, skupaj 720 komadov. Povprečne cene za kg žive teže: debeli voli 13.50 do 14, poldebela 11.50—12.50, vprežni voli 10—12.25, plemenske krave 10—11, krave za klobasarje 7.50—8.50, molzne krave 9 do 11, breje krave 9—11, miada živina 10 do 11. Mesne cene: volovsko I. 25—27, II. 22—24, meso bikov, krav in telet 19—21, telečje I. 25—28, II. 21—24, svinjsko 32.50 do 35 Din. Prodanih je bilo okrog 300 komadov.

Trg s sirovimi kožami. Cene kožam so dalje oslabele. V Zagrebu so se zadnje dni dosegle nastopne cene: goveje kože do 30 kg 14.50, preko 30 kg 17 Din za kg. Zani-

manja za telečje kože ni. Naše cene so že nad avstrijsko in celo nad ameriško pariteto.

LETINA.

Neupoljna svetovna žetev in naraščanje cen. Po dosedaj znanih žetvenih poročilih iz raznih držav je letos uspeh svetovne žetve slab. Posebno neugodno je izpadla žetev v Rusiji, Grčiji, Italiji, Rumuniji, a tudi v Bolgarski, Angliji, Franciji in Belgiji. Amerika pričakuje letos za 10% manjšo žetev nego je bila lani. Tudi pri nas izid žetve ni tako dober, kakor se je pričakovalo. Spričo tako slabim uspehom žetve so pričele cene na svetovnih tržiščih močno naraščati. Časopisje poroča, da ameriške žitne družbe na vseh evropskih tržiščih kupujejo žito, ker se v Ameriki pričakuje tako slaba letina. Tudi na našem trgu rastejo cene neznansko hitro tako, da se je cena za pšenico tekom tega meseca zvišala od Din 275 na Din 380, torej je poskočila za nad tretjino prvotne cene.

Stanje posevkov. Po službenem poročilu kmetijskega ministrstva je bilo stanje posevkov v naši kraljevini od 15. do 30. junija zelo povoljno. Obče stanje ozimine je bilo zelo dobro, jarine je pa klobalo med dobrim in zelo slabim. Stročnate rastline so bile v celi državi zelo dobre, a v kruševski, kosovski in vaijevski oblasti odlične. Ravnotako je bilo stanje oljnih, predelnih ter ostalih rastlin. Kar se tiče vinogradov, je bilo obče stanje med zelo dobrim in dobrim, le v moravski oblasti je bilo slabo. Stanje sadovnjakov je bilo med dobrim in slabim, a v kosovski oblasti zelo slabo. Stanje živine je bilo v celi državi zelo povoljno.

Pridelek krompirja v naši državi. Po službenih podatkih kmetijskega ministrstva bo letošnji pridelek krompirja v naši državi večji kakor lanski. Računa se, da bo mogoče izvoziti iz cele države okrog 1200 vagonov krompirja in od tega samo iz Slovenije do 500 vagonov.

Letina sladkorne pese v Vojvodini. Iz Novega Sada poročajo, da bo letošnja letina sladkorne pese v Vojvodini po službenih podatkih dala izredne pridelke. Predvideva se, da bo znašal pridelok do 70.000 vagonov sladkorne pese, kar bi vrglo približno 7000 vagonov sladkorja.

Pridelek svilenih kokonov. Letošnja produkcija svilenih kokonov je zadovoljiva, vsled česar se pričakuje, da se bo cena svileni niti znižala za okroglo 25—30 odstot. Obenem se tudi poroča, da se bodo svileni kokoni izvozili ne pa predelali v naši državi; medtem so pa tovarne v Vojvodini morale ustaviti svoj obrat, ker jim primanjkuje surovin.

RAZNO.

Mlekarski dan v Ljubljani. Zadruga zveza je začela s pripravami za mlekarški dan, ki naj bi se vršil 6. septembra t. l. v Ljubljani. To naj bi bil začetek takih prireditev, kakor so vpeljane v vseh naprednih državah. Na zborovanjih interesentov se imajo obravnavati vsa vprašanja, ki so v zvezi s pospeševanjem mlekarške produkcije, trgovine in industrije. Običajno se vršijo tudi razne razstave mlekarških izdelkov in mlekarških naprav in strojev.

GOSPODINJA

RED V GOSPODINJSTVU.

Red je podlaga dobrega gospodinjstva. Od tega neločljivi so: snaga, pravilna uporaba časa, denarja in delavnih moči.

Red naj bo tako točen, da ga je opaziti po vseh kotih hiše. Zato mora gospodinja za vsako stvar določiti primerno mesto in strogo gledati na to, da se tudi vedno na tem mestu hrani. S tem se prihrani veliko časa, ki bi ga s popraševanjem in iskanjem po nepotrebnem izgubljala.

Izposojene stvari je treba hraniti na posebnem kraju in skrbno paziti, da se ne poškodujejo ter jih kakor hitro je to mogoče oddajati lastniku nazaj.

Denar in dragoceenosti ne pokladati po mizah in omarah, kakor tudi ne puščati po žepih take obleke, ki gre v popravilo ali perilo, da nimajo tuji ljudje prilike za tatvino, ti sama pa tudi ne sumnje, ako se kaj zgubi. Red pa je tudi temelj varčnosti; kajti red pomaga marsičemu do obstanka, kar se v neredu prezgodaj uniči. Red je najskromnejša in najtišja čednost pridne gospodinjke, ki pa po celi hiši nosi njeno hvalo, nered pa glasno kriči gospodinjki v sramoto.

Prašne police, zamazane kljuke, okoli ležeča obleka, raztrosene igrače, razmetano ročno delo, umazano perilo po vseh kotih in drugih sto malenkosti je določno merilo za redno ali neredno gospodinjko.

Pri nas na kmetih še ni treba prestopiti hišnega praga, da vemo, kako je pri hiši z redom. Tam že govore urejeni plovci, snažne in oplete gredice na vrtu, pometeno dvorišče, spravljeno orodje, snažne in svetle mlečne posode, čista okna itd. za redno ali neredno gospodinjko.

Ves dom jo ali hvali ali graja.

Ker je živinoreja v zvezi z mlekarstvom edina panoga našega pasivnega kmetijstva, ki se jo da še razširiti in izpopolniti in ima velik pomen za celokupno naše gospodarstvo, s svoje strani toplo pozdravljamo to akcijo Zadružne zveze.

Vinska kriza v Dalmaciji. Trgovina z vinom v Dalmaciji je ves prošli mesec mirovala. Samo manjše količine so se prodale za domači konzum. V inozemstvo se ni izvažalo. Nerazprodane zaloge vina v Dalmaciji se cenijo na okrog 160.000 kl. Cene v zadnjem času padajo.

Izvoz italijanskih vin. Ker je bil lanski pridelek vina v Italiji velik (52 milijonov hl), se je izvoz vina znatno razmahnil. Italijani se resno trudijo, da si s popravljanjem kvalitete in s tipiziranjem pridobe inozemska tržišča. Tako so si italijanska vina začela osvajati trg v Avstriji in Čehoslovaški. V prvih treh mesecih t. l. so izvozili 515.000 hl vina napram 134.000 hl v istem razdobju lanskega leta.

g Prodaja lesa. V slapniškem jarku, blizu želez. postaje Laze, se proda 500 kubičnih metrov bukovega lesa na panju v posek. Pojasnila daje župni urad na Jančnem.

STREŽBA BOLNIKOV.

Posebno paznjo je treba obračati na bolnikovo spanje. Praviloma naj se bolnikovega spanja nikoli ne moti; zato je treba preprečiti vsak ropot, loputanje z vrati, glasno govorjenje, klicanje, petje itd. Pa tudi sicer ne zbučaj bolnika, razen, če vidiš, da ga mučijo težke sanje. Zaradi zdravljen ali hrane ga ni treba zbužati drugače, če je zdravnik to odredil, ker je spanje za bolnika najnaravnejše zdravlilo. Tudi se navažno bolnik po nekaterih urah spanja sam zbudi in navadno potem še zaspi, dočim ga umetno zbužanje toliko zbega, da ne pride več do spanja. Bolniku, ki se je zbudil že v zgodnjih jutranjih urah, zopet pomagaš do spanca, ako mu daš skodelico toplega čaja, dočim zvečer čaj ni priporočljiv. Bolnik mnogo lažje zaspi, ako sobo dobro prezračiš, prestelješ in preoblečeš posteljo, ako skrbiš za mračno razsvetlavo, in s hladno pijačo, posebno z limonado, ako ima vročico. — Vse, kar rabiš za ponočno strežbo, pripravi že zgodaj, da ne motiš bolnika, ko hoče ravno zaspati, ali da ga ne zbudiš iz prvega spanca.

GRAHOVI ŠKODLJIVCI.

Kakor vsaka druga cvetlica, ima tudi grah sovražnike. Škodljivci se nahajajo na listju, zrnju in na korenini. Žužki, komaj pet milimetrov dolgi in z rujavimi luskinami pokriti, se nahajajo kaj radi na listju. Škodljivci so mlademu grahu in tudi fižolu. Še več sovražnikov ima pa seno. Za časa cvetja, pa tudi še preje se naseli ta nepridiprav na grahove liste. Kmalu potem znosi samica rumenkastih jajčec, na vsak strok po eno. Izberčne ličinke zlezajo v strok in si poiščejo zrno. Ličinka si izbere močno zrno v katerem dozori. Pri luščenju zelenega graha prilezejo majhni črviči iz zrna in sicer pri pranju graha z mrzlo vodo. V poletnem času pri grahu, ki je namenjen za seme, se te ličinke preleve v bube in zatem v hrošče. Pozimi ostajo ti hrošči v zrnju. Spomladi pa zlezajo iz zrna, da si, ako jih poprej ne uničimo, zopet preskrbe varno stanovanje na cvetočem grahu. Tak grah sicer ozeleni in rodi, a nikoli ne tako bogato kot iz zdravega zrna zrastle rastlina. Uničevanje tega grahovega škodljivca se zgodi na sledeči način: Ko spravljáš grah za seme, ga postavi na precej gorak prostor in hrošči zlezajo vsi iz zrnja. Preberi grah in uniči hrošče. Drugo sredstvo je politi grah pred saditvijo z vročo in nato z mrzlo vodo. Tretje sredstvo je petrolej. S petrolejem se namoči pa toliko, da je mokro. Grah se mora dobro mešati in pretresati 2—3 dni. Petrolej uniči vso zalogo. Priporočljivo pa je, da se seme premeni, to je, da se kupi od časa do časa grah za seme v trgovini, domač grah se pa porabi zelen za kuho. Pa tudi v zemljo se zarijejo bube. Da se zatre ta nadlega, je zemljo, kjer je rasel grah, globoko prelopatiti in razgrabiti, da

se zatre in uniči tudi v zemlji se nahajajoč mrčes. To je storiti takoj ko se poruje grah.

CVETICE V CERKVI.

Zelo rade opešajo cvetice v cerkvi. To pa zato, ker so na zaprtem prostoru in slabšem zraku. Da se ti opomorejo, jih daj iz cerkve za dva dni v senco, da se privadijo svežega zraka. Če pa jih daš takoj na sonce, jim listje porumeni in odpade. Zakaj odpadajo popki nerazcveteni? Nerazcveteni popki odpadajo: 1. če se zaliva s premrzlo vodo. Zato zalivaj cvetice senčnice vedno s prestano mlačno vodo. 2. Ako ima korenina cvetice premalo zemlje. Zemlje mora imeti cvetica velikosti primerno, ne preveč in tudi ne premalo. 3. Ako stoji rožnica na prevročem solncu. 4. Ako se je zemlja skisala, kar se zgodi, če se preveč zaliva in se voda iz podstavkov ne odlije in se podstavki prerediti kdaj umijejo. Na vse to je treba paziti, da te cvetice v loncih dobro uspevajo. Za vsako skrb ti bodo poplačale s hvaležnostjo, ki bo rodila lepo in obilno cvetje.

* * *

g Paradižnikova omaka. Deni v kozo 4 do 5 zrelih, debelih paradižnikov, duši jih s par žlicami (8 dkg masti in debelo zrezano čebulo. Ko se zmehčajo, jih potresi s par žlicami (8 dkg) moke, parkrat dobro premešaj in zalij z juho ali gorko vodo ter kuhaj četrte ure. Če imaš rada omako sladko, ji prideni za eno žlico sladkorja.

g Zenofove kumare. Gorčične (zenofe). Srednje debele kumare olup, jih podolgem prereži, izdolbi peške in zreži prst dolge ter široke kosce, stresi jih v skledo, jih posoli ter pusti v soli 24 ur. Drugi dan kosce obriši in naloži v veliko steklenico: najprej par zrezanih šalotk, par koscev hrena, perje lorberja in kumare. Ko si naložila veliko plast kumar, zopet šalotko, hren, lorber, vejico pehtrana in zopet kumare ter dišave. Ko si vse kumare zložila, potresi po vrhu žlicico rumene gorčice, nekaj zrn popra, brezilike in zavreli, ohlajeni in osoljeni kis (na vsaki liter vode eno žlico soli). Zaveži s pergamentnim papirjem in porabljalj te kumarice k različnim mesnim jedilom. M. B.

Služba ORGANISTA - CERKVENIKA se odda v št. Gotardu, p. Trojane. 4224

Preklie.

Podpisana obžalujem in preključem vse žaljive besede in obtožbe, katere sem govorila čez Josipa Arh. Kovačevega v Boh. Češnjici, št. 8 ter sem mu zelo hvaležna, da se je z lepa pobotal pri občinskem posredovalnem uradu v Srednji vasi in odstopil od nadaljne tožbe. — Marija Sodja, Ulčerjeva v Boh. Češnjici, 45.

MALO POSESTVO naprodaj, v bližini dveh rudnikov Šemnik in Zagorje, od postaje eno uro, o. l. deželne ceste 10 minut, ki redi več glav živine; posloplje je v srednjem stanju, dobro zaraščen gozd in lep saden vrt. Natančneje se izve pri lastniku Valentinu Lipovšek v Šemniku št. 10, p. Izlake — Medija. 4259

Pozor, dobri igralci! Kdor želi kupiti HARMONIKO, za katero jamčim 2 leti, naj si gleda v Ljubljani na velešolski paviljon št. 254; pravo domače delo. — F. Kuefer, izdelovatelj harmonik, postaja Drenov grič, p. Vrhnika. 4257

Čevijarskega vajenca

sprejemem. — Fr. Bljoi, Bled I. — 4271

LISTEK

Sovrašтво in ljubezen.

(Dalje.)

Izpovedala je, kar je vedela. Ni tajila, da je bil njen mož nekoliko zmeden; toda ko je dečku javil, da stoji polom pred durmi, je trepetal. S požarom se je vse še poslabšalo. Revščina je prišla vsled požara do viška.

Zaslišana je bila še cela vrsta drugih prič, ne da bi kdo izpovedal kaj olepševalnega.

Začeli so se govoriti.

Državni pravdnik je izvajal:

Obtoženec se je nahajal v obupnih premoženjskih razmerah. O kresu ni mogel plačati obresti in jeseni tudi ne. Popoldne, na dan požara je bila vznemirjena njegova fantazija radi pripovedovanja Kurta Reparja; videl je v požaru ugoden izhod in je izrazil tud te svoje misli z izredno obremenljivimi besedami. Njegovi možgani so bili vsled obilice zavžitega alkohola še bolj razburjeni in tako je tožni zastopnik trdno prepričan, da je obtoženec zažgal skedenj, nato pa je šel v sobo. Vinjenosti še potem ni mogel premagati, da se ne bi smejal, ko je dekla javila ogenj, kateri kmet se smeje, če opazi ogenj v svojem poslopju? Sumljiva se zdi državnemu pravdniku tudi izpoved Henrika Nagliča. Kateri otrok bi se tam obdolžil tako groznega zločina, če ne bi bil v to zapeljan? Otrok ima strah pred sodiščem. Ta deček, Henrik Naglič je hotel vplivati olajšujoče, toda povzročil je baš nasprotno. Bilo je to ponesrečena konverzija. In, državni pravdnik, prosí gospode porotnike, da potrdijo krivdo, da bo zločin kaznovan.

Krik. Henrik Naglič je ležal s stegnjenimi udi v sodni dvorani, z obrazom proti tlom.

Oskrbnik ga je pobral in ga skrbno nesel iz dvorane. Gospa Ana mu je sledila.

Tako je bil Herman Naglič sam, Niti žena, niti otrok nista slišala zagovornikov govor. Izvajal je v glavnem to, da bi Herman Naglič, ki poseduje gotovo stopnjo inteligence, nikdar ne storil tako malo premišljenega zločina. Pozil bi se, tudi v pijanosti, da bi storil tako dejanje takoj, ko je izgovoril tako nepremišljene besede. Končno si je Naglič s požarom poslabšal premoženjsko stanje. On, zagovornik je mnenja, da je bil ogenj že podtaknjen, ko je Naglič sedel še v skednju. Za globoki psihološki pogled zagovornik državnega pravdnika ne more zavidati. Često se pripeti, da čovek, ki ga je zadela huda nesreča, zasmee, to je mnogo intenzivnejši izraz bolesti, kot solze. Še bolj je zagovorniku žal, da državni pravdnik otroško ljubezen, ki se je pokazala tu tako pristna in pretresljiva, imenuje ponesrečena komedija. Tako spretno niti najbolj izvežban deček ne bi igral komedije, da bi se nezavesten zgrudil, ko sliši o težki kazni, v katero naj bi bil njegov ljubljani oče obsojen. »Gospodje porotniki! Pričakujem od

vašega čuta pravičnosti, da ne boste poslali tega moža v zapor, samo na sumnjo, čigar dokaz se je popolnoma ponesrečil; da ne boste vzeli tako junaškemu dečku očeta, tako bolni ženi moža, tako opustošenemu posestvu rešitelja. V splošnem apeliram ne na vaše sočutje, ampak na vašo pravičnost, in pričakujem oprostitev.«

Porotniki so se umaknili. Zimsko solnce je sijalo v mrzle sodnijske prostore, smeh veselih ljudi je odmeval po cesti.

Tu pa je sedel mož, čigar usoda je bila v rokah slabotnih ljudi.

V daljavi je trikrat udaril zvon.

»Tri! Pazi, tri leta bo dobil,« je šepetala v dvorani vznemirjena babjeverna Glase.

»Slabo mi je,« je rekla kramarica in šla ven.

In zopet ta težka tišina. Semintja se je rahlo zaslislalo škripanje peresa državnega pravdnika, ki je ostal tu, in mirnodušno bral in podpisoval akte.

Porotniki so prišli nazaj. Niti enega glasu se ni slišalo v sodni dvorani. Tudi zunaj je bilo tiho.

»Porotniki so zanikali vprašanje krivde. Herman Naglič je oproščen in takoj izpuščen iz zapora.«

Tedaj je mož na zatožni klopi zaril glavo v roke in jokal kot otrok.

(Dalje.)

KAMNIK.

V nedeljo 3. avgusta ima kamniško orlovsko okrožje celodnevno prireditev. To seveda ni všeč našim naprednjakom, ki si prilaščajo monopol nad Kamnikom. In kaj so si izmislili? Na isti dan so napovedali tudi sokolsko proslavo, da bi odvrnili ljudi od naše prireditve in bi po svetu kričali in vpili da je Kamnik sokolski. V nedeljo pridite od blizu in daleč v Kamnik na orlovski tabor.

ŠMIEHEL—STOPIČE.

Fantje in moške: Še par dni Vas loči od volivnega boja, v katerem boste pokazali da nočete, da bi prišli na krmilo v občini orjunci-liberalci, da bi Vas za plačilo, ker ste jim oddali kroglice, streljali in pobijali.

Pokažite fantje in moške na dan 3. avgusta svojo korajžo in ljubezen do svoje vere, do svojega ljudstva, do svojih lastnih otrok, katere hočete vzgojiti v verskem duhu in ne boste nikdar dopustili, da bi kaki orjunci ali liberalci ali pa njihovi pomočniki samostojni izdajalci trgali iz sre Vaših otrok vse kar je lepo in plemenito in je nam sveto.

Kmetje, obrtniki, delavei- Če vam je za blagor občine, če ste ponosni na svoj stan, če hočete avtonomijo, tedaj vrzite kroglice v skrinjico SLS, ki je dr uga.

PREKLIC! Podpisani France Avguštin, posestnik v Godešiču, preključujem vse, kar sem govoril o Janezu Novincu, posestniku v Godešiču in ga obdolžil, da je dajal podatke o dohodnini, in se mu zahvaljujem, da mi je imenovani na mojo prošnjo odpustil in odstopil od nadaljnega sodnijskega postopanja. — Godešič, 27. julija 1924. — France Avguštin. 4235

Zupanstvo občine Vel. Lašče naznanja, da je dovoljen nov vsakoleten **kramarski in živinski semenj**, kateri se vrši na dan sv. Roka, t. j. 16. avgusta v Velikih Laščah.

OD DANES IN VČERAJ

Ekspedicija na goro Everest.

V zadnji številki smo rekli, da sta dva Angleža prišla više, kakor 8500 metrov, da ju pa potem niso videli več. Pozneje je prišla v London brzojavka, ki pravi, da sta najbrž prišla na vrh in da sta se ponesrečila šele nazaj gredé. Zadnjič so ju videli 8. junija deset minut pred eno. Nato so ju zakrili gosti oblaki. Ker je zadnji del razmeroma lahek, je čisto možno, da sta bila okoli štirih na vrhu. Tudi, če bi ne bila prišla na vrh, je dosežena višina najvišja, kar so jih ljudje kdaj dosegli. Že zadnjič smo rekli, da sta prišla nad 8.500 metrov, sedaj poročajo o 8.600 metrih. Nazaj idoč jima je ekspedicija v največjačnejši naravi sveta postavila preprost spominski kamen.

Šegetalec oblakov prodan.

Ker v ameriških mestih ni prostora, zidajo hiše visoko gor v zrak. Pravijo jim šegetalec oblakov, če imajo nad 20 nadstropij. Sicer so pa to čisto navadne hiše. Največ nadstropij je imelo dosedaj poslopje Woolworth, 56, dviga se pa nad cesto 236 metrov visoko. Ljubljanski grad je 64 metrov visok, sedlo Šmarne gore 300 metrov.

Kako Kitajci leta štejejo.

Letošnjega 3. februarja so začeli Kitajci na novo šteti, čisto od začetka, tako kakor štejejo mi od Kristusovega rojstva. Vsako tako štetje traja petdesetkrat dvanajst mesecev. Vpeljal je ta način štetja pred 4500 leti cesar Hvang-ti. Zadnje leto, dolgo torej petdeset naših let, se je imenovalo Kvej-haj (haj = morje), sedaj začeto se imenuje Tšia-tze (tze = velik). Kitajski zvezdoznanci pravijo, da so zadnji meseci velikega leta zmeraj slabi in da je zato v zadnjem času ugled kitajske tako padel.

Voda, v kateri ne moreš utoniti.

Na Angleškem je pomorsko kopaljšče Droitrich. Voda ob obrežju je tako slana, da se lahko trudiš, kar se hočeš, pa ne moreš utoniti. Lahko v vodi hodiš, sediš, celo spiš in se ti ni treba bati, da boš šel pod vodo. Da, plavač je še na slabšem kakor tisti, ki ne zna plavati. V trenutku, ko z nogami zamahne, skočijo noge v zrak, plavač pa pade na usta, kar ni najbolj prijetno. Soli je toliko, da solni kristali kožo tistega, ki se koplje, popolnoma pokrijejo in da je takoj suh, ko pride iz vode. Vemo pa, da je približno enaka voda tudi voda Mrtvega morja v Palestini.

Schumann in Chopin.

Preden so začeli igrati neko sonato, je kapelnik nagovoril poslušalce: »Na programu se je vrnila neljuba pomota. Seveda se ne sme glasiti: sonata Roberta Schumann, temveč sonata Roberta Schumann. Vrhtega pa sonata ni Schumannova, temveč Chopinova.«

ZOPET V ZALOGI KOT DRED VOJNO!

Vse vrste poljedelskih strojev kakor: ameriški kosilni stroji, vratila, mlatilnice, velike čistilne mlatilnice, trijerji (tvrške Heid), čistilnice, slamozeznice, reporeznice, gnojnične črpalke, sadni mlinci s kamenitimi valjarji, preše, line kose, brane itd. itd.

pri tvrdki

SCHNEIDER & VEROVSEK,

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Dunajska c. 16.

SKUTO (SIR)

(mlekarsko) v sodčkih 5, 10, 20 kg pošilja najceneje I. HERMAN, mlekarna in sirarna, Končanica, Slavonija. 4218

**NENADKRILJIVO
PAČ NI NOBENO BLAGO**

priznано pa je, da ima naša prava domača KOLINSKA cikorijska zelo prijeten okus, prav lepo barvo in izredno dobro kakovost — torej zasluži, da se vporablja v vsaki slov. rodbini.

Trgovina z manufakturnim, špecerijskim in galanterijskim blagom

**KAROL SKALA
v Kamniku**

prodaja radi prevelike zaloge i. s. moških in ženskih štofov, bele, rujave in pisane kotenine, Oxfordov in cefirjev za srajce in perilo, svilenih in drugih rut itd. od 1. avgusta t. l. dalje po zelo znižanih cenah.

**NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE
ZA UGODEN NAKUP!**

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« v zabojčkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreč: ime »Francik« in »kavni mlinček«. — »Pravi : FRANCK : z mlinčkom« je kavi tako potreben, kakor začimba juhi. —

JUHAN

Z juhanom
krepčajte otroke
in bolnike

**Najboljši
bakreni
kotli**

vsake vrste za
zganjevanje se
dobe pri tvrdki

MAKS WEISS

prvi bakrokotlar, LJUBLJANA,
Sv. Petra c. 33, delavnica Sp. Šiška 168.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 175,000.000.

LEPOTA? SVEŽOST MLADOSTI? Priljubljena vnaniščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in pošt. 25 Din), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in pošt. 25 Din), Elza-lilijno milo lepote (4 kose s pakovanjem in pošt. 40 Din) in 10 odst. doplatka in drugi Elza-preparati kakor Elza-cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd. Naslov: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elza-trg štev. 16, Hrvatsko. 7722

Zobozdravnik

Dr. IVAN OBLAKMiklošičeva cesta
(Vzajemna posojilnica)

ne ordinira od 21. jul. do 7. avg.

za rodinsko in obrtno rabo vedno v zalogi

Gritzneredino pri **Josip Petelin**Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Istotam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje
Galerije in vse drobno blago**USNJE!****USNJE!**

Različno USNJE in PODPLATI, usnje za konjsko opremo, gonilna in živalna jermena, dokolenice (gamaše), KOPITA različne oblike in velikosti iz gabrovega in bukovega lesa, čevljarske potrebščine in orodje. Nudim veliko izbiro, vse najboljšo kakovosti in po najnižjih cenah. — Po sejmih ne hodim z blagom, ker to blago le podraži. — KUPUJEM vsake vrste SUROVE KOŽE. — Se priporočam FRANC ERJAVEC, trgovina z usnjem in kožami, NOVO MESTO — v staroznani prejšnji Recelj-novi hiši.

ki ga pa dobite edino v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci na gros-ceno. Istotam se letos prodaja po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo modno blago. **Naročite cenik!**

Miši, podgane, stenice in žurki

morajo poginiti, ako uporabljate naša preiskavana sredstva proti mišim in podganam Din 7-50, za šurke 10 Din, za stenice 10 Din za molje 5 Din, proti mrčesu 5 in 7-50 Din, mast proti ušem 5 Din, mast proti ušem v obliki 7-50 Din, proti mravljam 7-50 Din. Refer za čistočo madežev 7 Din. Posilja po povzetju. „Artes“, kem. laboratorij, M. Jünker, Zagreb, Petrijska ulica 8/III.

ZVONOLIVARNA
ZVONOGLAS
TOMANOVA ULICA MARIBOR TELEFON ST. 74
HITRA POSTREŽBA
PRVOVRSTNA IZVRŠITEV, NIZKE CENE
RAČUN PRI ZADRUŽNI-GOSPODARSKI-BANKI MARIBOR
ZVONOGLAS
OKUSNO IZDELANI SVONASTI ZVONOVI - HARMONIČNO ZKORJUČNI TRAJNI GLASOVI

MERAKL

barve, črnila, lake, lit. emalje, toplice in zajamčeno čisti brcnez najboljšo kakovosti nud

MEDIČ-ZANKL družba z o. z.Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče

Tovarne

Ljubljana -- Medvode.

Volneno in perilno blago

kakor tudi vsa vrste manufakturnega blaga dobite v veliki izbiri in po ugodnih cenah pri tvrdki

R. Miklauc LjubljanaLingarjeva ulica - Medena ulica
- Pred Skofljo.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo!

„SALONIT“

AZBESTNI ŠKRILJ nadkriljuje strešno opeko zbog svoje trpežnosti, je izredno abek in elastičen, kljubuje vodi, mrazu, vročini, vlagi in vremenskim neugodam. Sestoji iz prvovrstnega Portland cementa našega lastnega proizvoda in najboljšega azbesta iz prvovrstnih svetovnih rudnikov.

Ako uporabljate **Salonit**, prihranite denar in čas.

Vsak pocdini varčen gospodar, kateremu je ležeče na tem, da pokrije svojo stavbo trpežno in lično, si bo osvojil za pokrivanje svojih poslopij edino SALONIT.

SALONIT je neizgorljiv in nepremočljiv. Ako Salonit uporab., prihranite na stroških. Lažji je kot vsak drug proizvod sedanosti. Obvaruje pred vlago, ognjem in strelo. Nimate nikakih vzdrževalnih stroškov. Izorno izolira vsako zračno izpremembo. Trpežen in vzdržljiv proti najsl. viharju.

Vzorce, cenike, kataloge, navodila in proračune pošiljamo brezplačno.

„Split“ d. d. za cement
Portland, Ljubljana.

Zastopniki in zaloge v vseh večjih krajih.

Najcenejše strešno kritje!**ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA**
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

prele VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za rezama, kakor tudi bobrovec (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.